Konkurrenskraften hos svenska multinationella företag i ljuset av nya regler inom internationell beskattning

ISSN 1653-0942
ISBN 978-91-87541-90-2
Riksdagstryckeriet, Stockholm, 2017

Förord

Reglerna för internationell beskattning av multinationella företag är under snabb utveckling. Såväl OECD som EU har presenterat omfattande förslag på förändringar av de internationella skattereglerna. OECD presenterade i oktober 2015 ett omfattande åtgärdspaket inom ramen för projektet BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) för att komma till rätta med frågor om skattebaserodering och vinstförflyttning. EU presenterade i januari 2016 ett omfattande lagstiftningsinitiativ innefattande ett åtgärdspaket mot skatteflykt för att skärpa regelverket mot skatteflykt bland företag och att göra företagsbeskattningen i EU rättvisare, enklare och effektivare.

Skatteutskottet och näringsutskottet anordnade gemensamt den 16 juni 2016 en offentlig utfrågning för att informera sig om det pågående arbetet. Arbetet kommenterades av skattejuristen vid PWC Hanna Nilsson, chefen för skatteavdelningen vid Svenskt Näringsliv Krister Andersson, utredaren vid TCO Karin Pilsäter, chefen för Ansvarsfullt ägande vid Folksam Carina Lundberg, professorn vid Uppsala universitet Bertil Wiman, skattechefen vid Astra Zeneca AB Yvonne Bertlin, skattejuristen vid Scania AB Joakim Fällman och slutligen av skattechefen vid ABB Andreas Nordin.

Avslutningsvis redogjorde finansminister Magdalena Andersson för regeringens syn på BEPS och för förutsättningar för svenska företag. Efter presentationerna fick utskottens ledamöter möjlighet att ställa frågor till finansministern och till panelen.

I denna rapport publiceras en utskrift av utfrågningen.

Stockholm i januari 2017

Per Åsling	Jennie Nilsson
Ordförande i skatteutskottet	Ordförande i näringsutskottet
Anna Wallin	Johan Fransson
Kanslichef i skatteutskottet	Kanslichef i näringsutskottet

Externa deltagare

Finansdepartementet
Magdalena Andersson
Ingela Willfors
Pelle Rödin
Christian Thomann

Näringsdepartementet
Viveca Bergstrand
Charlotte Carlberg
Lars Erik Fredriksson

Skatteverket
Ingemar Hansson
Margareta Nyström

Svenskt Näringsliv
Krister Andersson
Claes Hammarstedt
Sofia Bildstein-Hagberg
Richard Hellenius
Staffan Bohman

Business Sweden
Lena Sellgren

Uppsala universitet
Bertil Wiman

Folksam
Carina Lundberg Markow
Torun Reinhammar

ABB
Andreas Nordin
Jan Müntzing

TCO
Karin Pilsäter

Astra Zeneca AB
Yvonne Bertlin

Diakonia
Penny Davies

Bankföreningen
Ulrika Hansson
Linus Adolphson

Riksrevisionen
Sten Hansen

Svenska Handelsbanken
Elisabeth Lindberg Theblin

Scania AB
Joakim Fällman

PWC AB
Hanna Nilsson
Jasmine Lawson

KPMG AB
Jan Källqvist

Volvo Group AB
Jesper Barenfeld

Swedbank AB
Johan Åhman

Roland Dahlman, Dahlman Advokatbyrå
Roland Dahlman

Atlas Copco AB
Ulf Sand

Övriga
Sven-Olof Lodin

Program

9.00–9.05	**Inledning** Per Åsling (C), skatteutskottets ordförande
9.05–9.15	**Nya regler inom internationell beskattning på 10 minuter** Hanna Nilsson, skattejurist, PWC
9.15–10.15	**Röster om OECD:s respektive EU:s förslag** Krister Andersson, chef för skatteavdelningen, Svenskt Näringsliv Karin Pilsäter, utredare, TCO Carina Lundberg Markow, chef Ansvarsfullt ägande, Folksam Bertil Wiman, professor, Uppsala universitet Yvonne Bertlin, CFO, Astra Zeneca Joakim Fällman, skattejurist, Scania Andreas Nordin, skattechef, ABB
10.15–10.30	**Regeringens syn på BEPS och förutsättningar för svenska företag** Magdalena Andersson, finansminister
10.30–10.50	**Frågestund** Utskottsledamöterna ställer frågor till finansministern
10.50–11.10	Kaffe
11.10–11.55	**Frågestund** Utskottsledamöterna ställer frågor till övriga talare
11.55–12.00	**Avslutning** Jennie Nilsson (S), näringsutskottets ordförande

Stenografisk utskrift från den öppna utfrågningen

Skatteutskottets ordförande: Konkurrenskraften hos svenska multinationella företag i ljuset av nya regler inom internationell beskattning är temat för dagens övning. Jag heter Per Åsling och är ordförande i skatteutskottet. Det här är en gemensam utfrågning för närings- och skatteutskotten. På min vänstra sida har jag näringsutskottets ordförande Jennie Nilsson, och på min högra sida har jag skatteutskottets kanslichef Anna Wallin.

Hur olika nationella skattesystem samverkar och utformningen av nationella skattesystem är frågor som diskuterats frekvent på en hög internationell nivå under många år. Det internationella samarbetet tog riktig fart i och med OECD:s handlingsplan BEPS, framtagen på uppdrag av G20-länderna för att förhindra vad som kallas erodering av nationella skattebaser. Det finns en internationell beslutsamhet att utveckla och effektivisera det internationella samarbetet för att motverka skatteundandragande.

Det är värt att påminna om att Sverige under en längre tid aktivt har genomfört reformer som syftat till att förhindra skattefusk och att stävja skatteundandragande. Ett exempel på detta är de automatiska informationsutbytesavtal som vi tecknat. För att arbetet mot avancerad skatteplanering och skattefusk ska få effekt är internationellt arbete inte bara avgörande utan även en förutsättning för framgång.

Dagens utfrågning syftar i huvudsak till att belysa nästa steg i OECD:s BEPS-projekt, nämligen dess föreslagna implementering i svensk lagstiftning genom EU-direktiv. Här är det angeläget att det inte blir olika standarder. Det är också viktigt att de stora aktörerna inom handel, exempelvis USA och Japan, är med för att skapa likvärdighet i regelverk och förutsättningar. Sett ur ett näringslivsperspektiv är det fråga om att skapa transparenta och jämförbara villkor. Svenska företag har en direkt nackdel om de ska konkurrera med företag som har nollbeskattning i andra delar av världen. Sverige är en liten, öppen och exportberoende ekonomi med många internationellt verksamma företag som exporterar till olika marknader. Både direkt och indirekt är flera av dessa representerade här i dag.

Under dagens utfrågning sätter vi fokus på OECD:s och EU:s arbete med regelförändringar inom området internationell beskattning. Med den introduktionen vill jag hälsa er hjärtligt välkomna. Det gäller er som har hörsammat inbjudan och befinner er här i Förstakammarsalen, men det gäller också alla andra som på olika sätt följer denna utfrågning runt om i landet. Inbjudan är naturligtvis särskilt riktad till er som bjudits in som gäster för att tala i dag. Det är glädjande att vi kommer att ha Magdalena Andersson här lite längre fram under utfrågningen. Krister Andersson från Svenskt Näringsliv finns här, liksom Karin Pilsäter från TCO, Carina Lundberg Markow från

Folksam, Bertil Wiman från Uppsala universitet, Yvonne Bertlin från Astra Zeneca, Joakim Fällman från Scania och Andreas Nordin från ABB.

Med den inledningen går vi direkt in på programmet. Vi har ett tajt program och det är viktigt att vi hjälps åt att hålla det.

Hanna Nilsson, skattejurist, PWC: God morgon! Mitt namn är Hanna Nilsson och jag arbetar som skattejurist på rådgivnings- och revisionsbyrån PWC. Jag ska i dag på hela 10 minuter försöka ge er en introduktion till OECD:s BEPS och till EU:s initiativ ATAP. Slutligen tänkte jag försöka att göra en kort översiktlig jämförelse mellan dessa två olika initiativ.

Vi börjar med OECD:s BEPS. BEPS står för Base Erosion and Profit Shifting. Det är ett projekt som bedrivs av OECD på uppdrag av G20-länderna. Det innefattar en översyn av reglerna för beskattning av framför allt internationella företag. Syftet med BEPS är att begränsa skatteplanering som urholkar skattebasen eller flyttar vinster till lågskatteländer. Projektet handlar huvudsakligen om inkomstskatt för bolag, men det kan även ha effekter på andra skatter.

BEPS-projektet startade i juni 2012. I juli 2013 kom en åtgärdsplan från OECD avseende BEPS, som sedermera i september samma år godkändes av G20. Därefter påbörjades ett väldigt intensivt arbete från OECD:s sida. Man jobbade i ungefär två år med denna åtgärdsplan, som innefattar 15 olika åtgärdspunkter. OECD:s slutrapporter inom BEPS kom i oktober förra året. Att dessa var slutrapporter innebär dock inte på något sätt att BEPS-projektet är avslutat. OECD fortsätter arbetet med BEPS. Det kvarstår en del åtgärdspunkter om vilka det kommit rapporter i år, och ytterligare rapporter kommer senare under året. Vi har alltså fortsatta analyser framför oss, men kanske framför allt frågan om implementering av OECD:s rekommendationer i BEPS-projektet.

Vad handlar då BEPS om? Vad innehåller dessa slutrapporter? Det finns 15 olika åtgärdspunkter som, något förenklat, kan delas in i tre olika huvudområden. Vi kallar dem samordning, substans och transparens.

Samordning handlar till stor del om att få en bättre samordning mellan skattereglerna i olika länder. I dag finns olika regler i olika länder i olika typer av frågor, och man vill se till att dessa regler matchar varandra bättre framöver än vad de gör i dag. Det handlar om regler som avdrag för räntekostnader – dessa regler ska helst se någorlunda likadana ut i alla länder. Det gäller beskattning av verksamhet i lågskatteländer, kallad CFC-beskattning i Sverige. Det handlar också om hybrider, till exempel att utnyttja hybridarrangemang där en transaktion klassas på olika sätt i två olika länder.

Substans handlar till stor del om att länka beskattning till värdeskapande aktiviteter. Tanken är att inkomster ska beskattas där verksamheten bedrivs och där värde skapas. Här tittar man på frågor såsom skattemässig närvaro i ett annat land. Även om man inte har ett bolag på plats i ett annat land kan man

vara så pass närvarande där att man får en skattemässig närvaro, ett så kallat fast driftställe. Det handlar också till väldigt stor del om koncernintern prissättning vid koncerninterna försäljningar av varor och tjänster. På vilket sätt ska dessa transaktioner prissättas för att motsvara en marknadsmässig ersättning?

Slutligen kommer vi då till transparens. Här handlar det om att få information om till exempel hur värdekedjan ser ut i en koncern – var någonstans det skapas värde – men också om att se till att den informationen delas mellan skattemyndigheter i olika länder. Det handlar om att dokumentera den koncerninterna prissättningen men också om att en koncern av en viss storlek ska rapportera in var man har inkomster och var man betalar skatt. Detta ska rapporteras land för land.

Utöver de här tre huvudområdena finns tre åtgärdspunkter som sträcker sig över alla dessa tre områden. Huvudsakligen kan man dock dela in dem i samordning, substans och transparens.

Vad gäller implementering och tidsaspekten av BEPS fick vi slutrapporterna i oktober förra året, även om det kvarstår en del arbete. Det som är viktigt att komma ihåg är att dessa rapporter huvudsakligen innehåller rekommendationer. I de allra flesta fall krävs ändringar i antingen nationell rätt – svensk rätt för vår del –, i dubbelbeskattningsavtal eller i OECD:s riktlinjer för internprissättning för att detta ska få effekt.

När detta kommer att träda i kraft skiljer sig åt beroende på vilken typ av åtgärdspunkter vi tittar på. Det som redan har trätt i kraft gäller huvudsakligen ändringar i OECD:s riktlinjer för internprissättning; de är ändrade. För svensk del kan vi inom kort se fram emot ändrade regler för dokumentation av koncerninterna prissättningar och även land-för-land-rapportering, det vill säga rapportering av inkomster och skatt som betalas till exempel per land inom en koncern. Detta är vad som har skett eller är på gång i ett kort tidsperspektiv.

Vad gäller frågor om exempelvis ränteavdrag, skattemässig närvaro i andra länder eller beskattning av lågskatteländer krävs det i stor omfattning ändringar i nationell rätt. Då är det upp till varje enskilt land att se till att implementera dessa rekommendationer. Här kan det finnas skillnader mellan länderna. Vissa är väldigt tidigt ute och hade börjat vidta åtgärder redan innan slutrapporterna kom i oktober förra året, medan andra inte ligger lika långt framme. Statusen just nu skiljer sig väldigt mycket åt mellan länder.

Slutligen bör man tänka på att BEPS-projektet inte är klart. Ytterligare analyser och rapporter kommer att komma från OECD, och framför allt krävs implementering av dessa rekommendationer för att de faktiskt ska bli verklighet.

Hittills har jag talat om BEPS. Vi fortsätter med EU:s initiativ, det så kallade Anti-Tax Avoidance Package eller ATAP. Det är ett projekt som alltså initierats av EU. Det handlar delvis om att man vill uppnå en koordinerad implementering av BEPS-åtgärderna inom EU. Det är ett av de uttalade

syftena med ATAP. Det finns även andra uttalade syften. Bland annat vill man generellt sett motverka aggressiv skatteplanering. Man vill också uppnå en ökad öppenhet inom EU för skatterelaterad information, och man vill få till rättvisare konkurrensvillkor på den inre marknaden. Liksom BEPS handlar ATAP huvudsakligen om inkomstskatt för bolag.

Det som har hänt inom ramen för ATAP gäller en kortare tidsperiod. I december 2014 identifierade man ett behov av att motverka skatteflykt på den inre marknaden. I juni förra året kom en handlingsplan från kommissionen. I januari i år kom sedan EU-kommissionens Anti-Tax Avoidance Package – själva paketet. Detta paket har behandlats en del under våren. Det hölls ett Ekofinmöte den 25 maj och det hålls ytterligare ett Ekofinmöte i morgon, där detta kommer att behandlas.

Man kan säga att ATAP består av sju olika delar. Den del som nog kommer att påverka bolagen mest, eller i alla fall i störst utsträckning, är ett förslag till ett nytt direktiv. Det direktivet kallas Anti-Tax Avoidance Directive, eller översatt till svenska skatteflyktsdirektiv.

Direktivet består av sex olika delar. De tre första delarna ser vi på bilden här. Där finns någon form av motsvarighet mellan ATAP och BEPS. Det handlar om ränteavdrag. Hur stort avdrag kan man få för räntekostnader i ett bolag eller i en koncern? Det handlar om hybrider. Det gäller att hantera situationen där en transaktion skattemässigt kan klassificeras på olika sätt i två olika länder. Det handlar också om CFC, det vill säga beskattning av verksamhet i lågskatteländer, där Sverige redan i dag har regler.

Dessa tre – ränteavdrag, hybrider och CFC – har en motsvarighet i BEPS åtgärdspunkter. Det finns en åtgärdspunkt för alla tre, men det innebär inte att det förslag som har kommit från EU exakt motsvarar det som har kommit från BEPS och från OECD. Beroende på vilken punkt man tittar på finns större eller mindre skillnader mellan förslagen.

De tre sista delarna av direktivet handlar om att ha en generell skatteflyktsregel. Det handlar om beskattning av utdelning och kapitalvinster på aktier som ett bolag tar emot eller gör. Det handlar om uttagsbeskattning när ett bolag till exempel flyttar tillgångar till ett annat land eller byter skattemässig hemvist till ett annat land. Dessa tre delar har inte någon motsvarighet i OECD:s BEPS, utan de är fristående i ATAD.

Om man ser på implementering och tajmning för direktivet på motsvarande sätt som vi gjorde för BEPS märker man att detta handlar om att det krävs enhällighet av de 28 medlemsstaterna för att direktivet ska godkännas. Det handlar om minimistandarder i direktivet; det finns ingenting som förhindrar medlemsstaterna att införa hårdare regler än dem som föreslås i direktivet för att skydda den nationella bolagsskattebasen.

Om och när direktivet godkänns måste det därefter implementeras i nationell rätt, det vill säga i svensk lag för vår del. Som sagt: Det som händer härnäst inom ramen för ATAP är att det uppdaterade utkastet till direktiv kommer att behandlas på Ekofinmötet i morgon.

Slutligen tänkte jag göra en kort och översiktlig jämförelse mellan BEPS och ATAP. Låt oss börja med BEPS. Det är sammanfattningsvis ett OECD-projekt som bedrivs på uppdrag av G20-länderna. Syftet är att begränsa skatteplanering som antingen urholkar skattebasen eller flyttar vinster till lågskatteländer. Slutrapporterna kom visserligen i oktober förra året, men projektet är inte på något sätt avslutat för det. Det kommer att pågå fortsatt analys, bland annat under detta år. Vi kan förvänta oss ytterligare rapporter från OECD, och framför allt är det nu förslagen kommer att börja implementeras i de olika länderna.

ATAP, å andra sidan, är ett EU-initiativ. Det handlar delvis om att man vill uppnå en koordinerad implementering av BEPS-åtgärder inom EU, men det finns även andra syften med ATAP såsom ökad öppenhet inom EU för skatterelaterad information. Här fick vi ett förslag till nya regler lite senare än för BEPS. Direktivförslaget kom i januari i år. Det är ännu inte godkänt, utan det fortsätter att behandlas och kommer alltså härnäst att behandlas på Ekofin-mötet i morgon.

Detta var en kort introduktion som jag hoppas ger er en bra grund för resten av utfrågningen i dag.

Skatteutskottets ordförande: Tack för denna inledning! De här inspelen blir en bra grund. Röster om OECD respektive EU:s förslag är nästa programpunkt. Jag ber Krister Andersson från Svenskt Näringsliv att komma fram. Tanken är att vi ska få sju inspel innan finansminister Magdalena Andersson äntrar talarstolen. Därefter blir det en utfrågning specifikt av Magdalena Andersson under 20 minuter, och sedermera kommer vi att ha en andra session i utfrågningen på ca 45 minuter vad gäller dessa sju talare.

Krister Andersson, Svenskt Näringsliv: Tack så mycket för inbjudan att komma hit! Jag heter Krister Andersson och är chef för skatteavdelningen på Svenskt Näringsliv.

Vi är mitt uppe i en omfattande ändring av de internationella skattereglerna. Förra gången vi hade en grundläggande diskussion var egentligen efter första världskriget i Nationernas förbund på 20-talet. Då grundlades de principer som vi sedan har haft i nästan 100 år. Den förändring som vi står inför nu är nog den största på i varje fall 50 år. Den är ett svar på att bolagen har blivit alltmer internationella. Självklart ska beskattning ske där vinsten har uppstått, men det har blivit svårare att analysera var vinsten uppstår. Tidigare tillmättes huvudkontor, forskning och utveckling strategiskt beslutsfattande och finansiering stor betydelse. Det innebar att en stor del av svenska multinationella bolags globala vinster beskattades i Sverige.

Det är två viktiga effekter som har uppstått. Det första är internationaliseringen. Bolagen har blivit mycket mer internationella. Det kommer till nya bolag som ofta etablerar sig efter den skattestruktur som finns i olika

länder. Det andra är att reglerna ändras. Det är alltså två omfattande effekter som påverkar olika nationer.

Att bolagen har blivit mer internationella framgår tydligt om man ser på hur mycket skatt de betalar och var de betalar skatt. Den genomsnittliga skatten för de 25 största bolagen på Stockholmsbörsen var enligt uppgifter i Affärsvärlden 26,4 procent 2014 trots att den svenska bolagsskatten är 22 procent. Motsvarande siffra för 2015 är att bolagen i genomsnitt betalade en skatt på 26 procent av sin vinst. Bolagen framstår möjligen som svenska, men deras verksamhet sker till övervägande del i andra länder. Då uppstår vinsten i andra länder, och då betalar man skatt i de länderna och inte i Sverige.

Internationaliseringen har gått långt. Det kan vi bland annat se i och med att av de tre bolag som senare medverkar i utfrågningen här i dag är inget egentligen svenskt. De har alla tre sina huvudkontor i andra länder, men de har verksamhet i Sverige. Det finns fortfarande företag med svenska huvudkontor, men vi har inte något av dessa med på utfrågningen i dag. De 25 största bolagen på börsen har ofta endast några få procent av sin försäljning i Sverige. Andelen anställda i Sverige är ofta 10–15 procent.

Trots denna massiva orientering mot utlandet har bolagen anklagats för att inte betala skatt i Sverige. Vi har sett en rad osakliga inslag i svensk television där man har ämnat att smutskasta bolagen för att de inte betalar skatt i Sverige. Som framgår av den bild ni ser här och av tidigare bild betalar de dock högre bolagsskatt än de skulle ha gjort om de endast hade varit verksamma i Sverige. Då skulle de ha betalat 22 procent. Nu betalar de 26 procent. Det beror på att de är verksamma och gör vinster i andra länder. Utöver bolagsskatten betalar de naturligtvis andra skatter som fastighetsskatt, energiskatt och sociala avgifter. De genererar betydande inkomstskatter i Sverige till den del de har anställda i Sverige.

Nu ändras förutsättningarna, och vi får nya regler för i vilket land man ska betala skatten. Var ska vinsten ha ansetts uppstå? Detta är den stora förändringen med BEPS och även till viss del det direktiv som finns på Europaplan. Man kan generellt säga att försäljning och risktagande tillmäts allt större betydelse. Företagen kommer att få sina vinster i utlandet uppskrivna och ökade gentemot i dag. Då uppstår också drivkrafter att ha verkliga kostnader i de länder där man anses ha gjort vinsten och ändå kommer att beskattas. Det är den stora effekten av BEPS: Företagen kommer att omstrukturera sin verksamhet. Jag välkomnar utfrågningens titel där man belyser konkurrenskraften och vilka effekter detta kommer att få.

Man kan förvänta sig att företagen flyttar kostnader som forskning, utveckling, anställda och produktion till andra länder för att bättre matcha intäkter och kostnader och få avdrag för kostnader i samma länder som man tillskrivs vinster i. Vinnare i det nya systemet och med de nya principerna kommer till stor del att bli de stora länderna och länder med låg skatt på arbete och vinster.

Låt mig säga något kort om EU-arbetet och direktivet om anti tax avoidance – skatteflyktsdirektivet. Som Hanna Nilsson påpekade går det långt utöver det

förslag som finns framtaget inom OECD och G20 – BEPS. Det viktiga nu är att få en enhetlig implementering så att man säkerställer ett jämnt spelfält och en konkurrenssituation. Tyvärr verkar det inte riktigt bli så. Framför allt har USA uttryckt mycket stor tveksamhet till att införa de regler som har framkommit inom OECD. Det gäller bland annat landrapporteringen, där man är tveksam till att skicka information till skattemyndigheter i vissa länder eftersom man befarar att känslig information ska kunna läcka till konkurrenter. Det pågår också en diskussion om hur man ska strukturera och ändra ränteavdragsbegränsningsregler. Där sker redan nu en anpassning, och man ändrar i regelverket. USA har förhållandevis generösa ränteavdragsregler, får man nog säga. Man kan få dra av upp till hälften av ett vinstmått som kallas ebitda. Det är ett brett mått för vinst före skatter, räntebetalningar och avskrivningar.

Vi ser en utveckling i Japan, som har 40 procent. I Europa ligger allt fler länder på den högsta gräns som föreslås i direktivet – 30 procents avdragsrätt. Senast var det Storbritannien som tittade på hur andra länder gör och valde att anpassa sig redan nu innan något direktiv har kommit på plats. De kommer att ha 30 procents avdragsrätt mot vinsten. Totalt sett kan man säga att implementeringen av BEPS-reglerna i Europa förefaller att bli mer restriktiva för företagen och mer långtgående. Det blir mer rapporteringskrav och mer administration och en konkurrensnackdel för europeiska bolag jämfört med amerikanska.

Det blir speciellt svårt för små länder som Sverige och länder som är exportberoende att hävda sig i denna konkurrens. Vi har inte fördelen av en stor marknad, det vill säga en stor försäljning.

Man får räkna med att skatteintäkterna i Sverige från bolagen kommer att minska, framför allt genom att man omstrukturerar verksamheten och att man flyttar kostnader till andra länder. När man flyttar kostnader flyttar man verklig verksamhet.

Samtidigt kommer skatten på bolagen att öka. Den kommer nog inte att vara 26 procent i framtiden. Den kanske kommer att vara lite mer för bolagen eftersom de kommer att anses ha vinster i andra länder där skatten är högre.

Jag tror att vi kommer att se ökad konkurrens mellan länderna om jobb och investeringar. I fråga om implementering och diskussion om de nya skattereglerna har den svenska regeringen varit naiv. Jag tycker inte att man har tagit konkurrensfrågorna på det allvar de förtjänar. Man har fokuserat mycket på skatteundandragande. Men skatteundandragandet enligt BEPS är 5 procent av bolagsskatteintäkterna, som anses hamna i fel land. Men 95 procent hamnar i rätt land. Men de nya reglerna gäller alla. Då är det viktigt att fokusera inte bara på 5 procent utan även på de andra 95 procenten också. Där tycker jag att den svenska regeringen inte har lyckats, i alla fall inte fullt ut.

För riksdagen, våra folkvalda, är skatterna en central fråga att bestämma för både bolag och individer. Det hade varit klädsamt om de diskussioner som nu förs i Bryssel också hade involverat riksdagen mer ingående, att man löpande från regeringen hade tillställt riksdagens ledamöter det beslutsunderlag som

finns och som ständigt utvecklas, haft diskussioner inför möten med finansministrar och så småningom regeringschefer.

Jag kan notera att den amerikanska kongressen inte har accepterat att den amerikanska regeringen får implementera BEPS hur som helst. Man kräver att dessa beslut ska diskuteras och behandlas i kongressen.

I Europa finns bindande direktiv, och det är oerhört viktigt att parlamenten i de olika länderna är aktivt involverade i den beslutsprocessen. Det är speciellt viktigt med tanke på att en del förslag i direktivet inom EU faktiskt innebär begränsningar i den fria rörligheten och ökade kostnader för att omstrukturera företag. Sverige har en stolt tradition av att vara för fri rörlighet, handel och investeringar över gränserna. Därför är det extra viktigt att vi får en sådan diskussion.

Titeln på utfrågningen i dag ger anledning att känna hopp om att vi ska diskutera frågan i dag.

Karin Pilsäter, TCO: Det är roligt att få vara tillbaka med skatteutskottet och näringsutskottet där jag har tillbringat en stor del av min ungdom. Nu representerar jag det partipolitiskt obundna tjänstemannafacket genom mitt uppdrag för TCO.

Jag tänkte ta mitt avstamp i en annan ända. Jag har fokuserat mer på frågan om konkurrenskraft än de konkreta regelförändringarna just för att ge tjänstemannaperspektivet.

Jag representerar TCO, en centralorganisation för 14 olika förbund som organiserar ungefär 1,3 miljoner medlemmar. Ungefär hälften jobbar privat och hälften i offentligfinansierade verksamheter. Drygt hälften är kvinnor.

Våra utgångspunkter är att förslaget ska leda till fler och bättre jobb. Det genererar tillräckliga skatteintäkter för att skapa förutsättningar för fler och bättre jobb och för att finansiera de andra viktiga verksamheterna som våra medlemmar arbetar i. Det är för oss en central fråga att det råder goda villkor för företag och entreprenörskap i Sverige, inte bara i största allmänhet.

Vi vet att företagens konkurrenskraft är otroligt beroende av just kompetensförsörjningen. Det är helt existentiellt. Vad kräver då kompetensförsörjningen? Jo, det kräver utbildningssystem som levererar, omställningssystem som levererar och ett skattesystem som ger konkurrenskraft. Här finns naturligtvis många andra faktorer som påverkar lokalisering. För de stora internationella företagen är det inte så viktigt var aktiviteter sker, men för oss är det naturligtvis viktigt att de sker i Sverige där vi bor.

När man pratar i dessa termer blir det mycket fokus på lokalisering utifrån skattesystemen i sig. Men logiken är helt och hållet annorlunda. Här har jag valt en bild av några som sitter och jobbar i en park, men den parken behöver inte ligga i Stockholm utan den kan ligga någon annanstans. Då måste logiken i villkoren uppdateras.

En skatt som är otroligt viktig för konkurrenskraften är inkomstskatten för de människor som jobbar i företagen och skapar konkurrenskraften. I Sverige 2016 ändras marginalskatten – ni ser själva kurvan på bilden – vid 36 500 kronor i månadslön från 32 procent till 52 procent. Inte mycket däröver betalar man sedan 60 procent marginalskatt. Det skadar de svenska företagens konkurrenskraft för verksamheter i Sverige.

Men självklart har också bolagsskatten betydelse. På den här bilden kan ni se med era egna ögon. Det blå representerar skatten på vanliga människors arbete medan det lila är bolagsskatten – av de svenska skatteinkomsterna. Det är klart att det har betydelse eftersom bolagsskatten utgör nästan 6 procent av den svenska offentliga sektorns skatteintäkter. I själva verket är skatten på arbete tio gånger så hög – 61 procent.

Självklart tycker vi att det är bra med ett kraftfullt internationellt samarbete, bland annat för att säkra de svenska skatteintäkterna. Det handlar om att säkra att det över huvud taget kommer in skatter, och det är viktigt även i andra länder. I och med att Sverige är en högskatteekonomi är det viktigt för oss att det finns ett bra samarbete som genererar skatteintäkter till den svenska statskassan och att det blir likvärdiga konkurrensvillkor. Vi tycker naturligtvis inte att olika typer av kryphål eller anomalier ska vara drivande för vad som lokaliseras utan det ska vara andra faktorer.

Därför anser vi att det i grunden är bra med den typen av internationella regelverk. De stärker de svenska företagens konkurrenskraft relativt företag som håller till på ställen där det är lägre skatter, och det stärker Sverige som en plats att lokalisera verksamhet till. Men precis som Krister Andersson tidigare redogjorde för – vi har inte alls den möjligheten att analysera förslagen i detalj – anser vi att det finns en stor risk att förslaget kan missgynna de svenska skatteintäkterna. Vi ser en risk för mycket krångel. Det är inte bara de stora koncernerna som är verksamma internationellt. De små och växande kunskapsintensiva företagen blir också i hög utsträckning internationaliserade redan från start. Vi ser också stora risker inte bara att fler jobb utan också de riktigt bra jobben flyttar till andra länder för att matcha inkomster med kostnadsavdrag.

Carina Lundberg Markow, Folksam: Jag representerar Folksam, framför allt Folksams sparare i form av alla de pensionspengar som spararna har placerat i försäkringsbolaget och pensionsbolaget Folksams förvaltning.

När det gäller pensioner måste vi titta på vem spararen är. Det är alla vi som sitter här och i princip alla som går runt på Stockholms gator och andra gator i landet. Det är alla som arbetar och som på något sätt sparar till sin pension. Dessa frågor rör många människor, och de rör verkligen inte bara företag utan dessa frågor är extremt väsentliga även ur pensionsspararnas synvinkel.

Utvecklingen för de globala företagen har varit gynnsam för pensionsspararna, men den har ställt stora krav på företagen. En ökad globalisering

ställer stora krav på företagens skattefunktion. Om vi skulle gå tillbaka 20 år i tiden och titta på hur många som arbetar på ett företag med skattefunktionen skulle vi se hur den funktionen har vuxit och ökat i komplexitet allra mest.

Det handlar inte bara om att ha utvecklat skattefunktioner för att minska skatten utan för att helt enkelt kunna hantera skatten. Eftersom skattesystemen har varit så olika, komplicerade och ibland svårgenomträngliga har det krävts hela horder av skatterådgivare, revisionsexperter och interna experter för att navigera i de komplicerade sammanhangen, om det är ett företag med verksamhet i flera länder.

De stora företagen spelar en nyckelroll för pensionsspararna. De har också en nyckelroll för samhällsutvecklingen. Om vi lyfter blicken och tittar utanför Europa finns flera länder där globala företag är den primära skattekällan. Jag tänker på många utvecklingsländer med stora naturresurser, som större företag utvinner eller förädlar eller på något sätt utnyttjar – med dessa länders goda minne, förstås.

Det här är inte okomplicerat. Det är inte alla utvecklingsländer som är välfungerande demokratier. Det förekommer ofta olika former av korruption och missbruk av inkomster. Därför har många som sysslar med hållbarhet ur utvecklingsländernas perspektiv fokuserat på frågan. Ett sätt att komma till rätta med korruption är att lyfta på locket och låta ljuset komma in och se var skatten betalas. Det finns en rörelse som kallas Publish What You Pay. Över 800 organisationer är anslutna i 70 länder, ännu inte i Sverige men välutvecklat i till exempel Norge. Organisationen har fokuserat just på sektorn oljegas och gruvor, det vill säga naturresurser. Man har länge förespråkat en land-för-land-rapportering, just för att bekämpa korruption och missbruk av inkomster.

Det här ser vi som en viktig fråga för våra pensionssparare. De är visserligen angelägna om att få en bra pension och tjäna pengar, men de vill inte tjäna pengar på bekostnad av att bidra till utvecklingsländernas problem med korruption.

Att titta på dessa frågor ur ett transparens- och öppenhetsperspektiv kan vara framgångsrikt. Då kan man få ett större förtroende från ägarna, alltså pensionsspararnas sida. Man kan också få ett större förtroende i det lokalsamhälle som man verkar i. Alla skulle må bra av att ägna sitt fokus åt att utveckla affärerna och verksamheten i stället för att alltför mycket fokusera på skattetrixande eller på att hela tiden minimera beskattningen.

Det kan också vara bra för en institutionell placerare med en större transparens. Det blir lättare att värdera företagen om det verkligen går att se var inkomsterna genereras. Det blir helt enkelt en bättre finansiell information som gör att företagen blir lättare att analysera. För de företag som arbetar i ett land finns inte de möjligheterna till skatteavdrag och liknande. Kapitalmarknaden neutraliseras så att globala företag inte med automatik får samma fördelar. Fördelarna finns så länge avdragen behålls. Men jag tror att om transparensen ökas blir det större förklaringsbörda, varför man betalar x procent i skatt i olika länder.

Det är visserligen sant att de svenska företagen är goda skattebetalare. De bidrar mycket till utveckling och byggande av välstånd i de olika länder de är verksamma i. Men bara för att företagen betalar 26 procent skatt innebär det inte att de med automatik betalar skatt i Sverige. Vissa av dessa företag på listan har över huvud taget inte betalat bolagsskatt i Sverige de senaste tio åren. Det kan säkert finnas de som tycker att det är upprörande. Jag tycker inte det. Det som jag tycker är upprörande är att företagen inte talar om i vilka länder de betalar skatt och var de inte betalar skatt. Precis som utvecklingsländerna har rätt att få reda på hur mycket skatteintäkter de globala företagen har genererat till just deras länder, lika mycket har vi i Sverige rätt att få reda på hur stora skatter företagen har betalat i Sverige.

Man kan vara negativ till ökad land-för-land-rapportering, men ett talesätt säger att ingenting blir så svårt som när det görs motvilligt. Jag förstår att det finns en stor motvilja mot att öka transparensen och rapporteringen. Det är naturligt eftersom det förstås blir dyrt. Redan i dag är det svårt att öka rapporteringen. Det läggs på ytterligare en börda. Det är komplicerat. Hur gör man med joint ventures? Det finns många svårigheter förknippade med detta. Att komma så långt att det finns någon form av rapportering land-för-land kommer att bli nödvändigt, alldeles oavsett om BEPS införs eller inte. Kraven på företagen kommer att öka allteftersom.

Bertil Wiman, Uppsala universitet: Tack för inbjudan! Jag är professor vid Uppsala universitet, och jag är också ledamot av EU:s Platform for Tax Good Governance där jag representerar den europeiska skatteprofessorsföreningen.

Jag tänkte ta upp tre punkter. Den första handlar om att behålla handlingsfriheten. Den finns en svensk skattetradition sedan mitten av förra seklet där lagstiftaren tillsammans med näringslivet och industrin analyserat vilka behov som finns för att säkerställa att svenskt näringsliv kan vara framgångsrikt på internationella marknader. Det är viktigt att den traditionen fortsätter. Den har varit historiskt framgångsrik.

Det är naturligtvis lätt att ryckas med i indignationen över aggressiv skatteplanering, men innan man vidtar åtgärder är det bra att säkerställa ett gott beslutsunderlag. En utgångspunkt bör vara en analys av det svenska näringslivets struktur med mera så att såväl interna som internationella skatteregler i varje fall inte motverkar vad som är bra för det svenska näringslivet. Min bild är att det i andra länder görs en analys internt, även om man utåt fullt ut bekänner sig till BEPS. Dagens evenemang är därför mycket uppskattat.

Det är bland annat därför viktigt att säkerställa tillräcklig handlingsfrihet för riksdagen i utformningen av såväl interna regler som för skatteavtal både nu och i framtiden. Det innebär enligt min mening exempelvis att man bör vara försiktig med att acceptera olika bestämmelser i EU:s föreslagna skatteflyktsdirektiv eftersom de blir bindande och låser våra möjligheter till olika för oss lämpliga skattelösningar.

Den andra punkten gäller försiktighet med generella skatteflyktsregler. Det finns en hel del att invända mot de flesta av förslagen i kommissionens paket. Direktivförslaget motiveras bland annat med att den inre marknaden kräver att medlemsstaterna införlivar OECD:s åtgärder på ett sammanhängande och samordnat sätt. Men om nu syftet är att få till stånd likformiga regler är det lite märkligt att de är minimistandarder. Det innebär att medlemsstaterna kan gå längre än förslagen, och man tappar då den önskade samordningen.

Jag är inte heller övertygad om nödvändigheten av förslagen i direktivet, exempelvis förslaget om en allmän skatteflyktsregel. Jag tror att det kan vara bättre att medlemsstaterna utan att vara bundna av en direktivtext själva utformar en skatteflyktsbestämmelse anpassade till nationella juridiska traditioner, så som vi har gjort med skatteflyktslagen i Sverige.

Jag tror på mer precisa och förutsebara bestämmelser av det slag som finns i moder- och dotterbolagsdirektivet, där skattefriheten för mottagning och utdelningar görs beroende av att betalaren inte fått avdrag för betalningen i det andra landet. Det är en bra teknisk lösning för att skydda en skatterättslig princip, nämligen den att vinster ska beskattas en gång i bolagssektorn. Helst ska dessa bestämmelser vara utformade utan subjektiva element avseende eventuella skatteflyktsmotiv. Ränteavdragsbegränsningar av den modell som föreslås avseende ebitda har till exempel fördelen att vara utformade med objektiva kriterier.

Ett annat exempel på en allmän skatteflyktsregel som kräver ytterligare överväganden är BEPS-förslaget för att motverka treaty shopping, den så kallade principle purpose test. Enligt min mening bör man vara försiktig med att införa PPT-regeln innan man ytterligare analyserat vad som verkligen är otillbörlig treaty shopping och vad som kan accepteras. Ett exempel är om man i en koncern organiserar sig på ett sådant sätt att man minimerar källskatter på utdelningar. Sveriges princip för bolagsbeskattning är att bolagsinkomster ska vara föremål för ekonomisk dubbelbeskattning, det vill säga beskattning en gång i bolagssektorn och en gång hos den slutliga aktieägaren. Källskatter på utdelningar leder dock i regel till beskattning mer än en gång i bolagssektorn. Principiellt är det fel med en sådan merbeskattning.

Den tredje punkten handlar om att det är riksdagen som beslutar om svenska skatteregler. BEPS-arbetet innebär förslag om ändringar i OECD:s modellavtal, i kommentarerna till modellavtalet, om ändringar i OECD:s Transfer Pricing Guidelines och en del andra förslag om exempelvis ränteavdragsbegränsningar och CFC.

Den rättsliga relevansen av förslagen varierar. Det finns en del frågor som uppkommer avseende införlivandet i svensk rätt. Men jag skulle i dag vilja lyfta fram en fråga, nämligen frågan om ändringarna i OECD:s Transfer Pricing Guidelines. Dessa har betydelse för tillämpningen av skatteavtalen, men de används enligt praxis också vid tillämpningen av de interna svenska internprissättningsreglerna i 14 kap. 19 och 20 §§ inkomstskattelagen. Ändringarna i Guidelines kan därför få effekt rent internt i Sverige.

Ändringarna är delvis av sådan art att det enligt min mening är dags att göra en översyn av förhållandet mellan guidelines och interna skatteregler så att man inte automatiskt får ändringar i intern rätt via guidelines, det vill säga ändringar som riksdagen borde få ta ställning till.

Yvonne Bertlin, Astra Zeneca: Jag är CFO för den svenska verksamheten och skattechef.

Astra Zeneca har sitt moderbolag i Storbritannien, men vi har också mycket stor verksamhet i Sverige. Vi omsätter ungefär 40 miljarder i Sverige och har 6 600 anställda. Det finns stor forskningsverksamhet i Mölndal och stor tillverkningsfunktion i Södertälje. En av världens största tablettfabriker ligger där.

Astra Zeneca har också betalt mycket bolagsskatt i Sverige under de senaste tio åren. Förra året betalade vi 2 ½ miljarder.

I dag ska jag kommentera vad som sker internationellt och reflektera över BEPS och EU-kommissionens Anti-Tax Avoidance Package och vilken påverkan den får på vår verksamhet.

Först vill jag säga att Astra Zeneca ser positivt på de mål som både OECD och EU-kommissionen har satt upp att motverka skatteflykt och artificiell skatteplanering. Att uppnå ett bättre samordnat regelverk uppskattas också av företaget.

Om det blir så i verkligheten återstår att se. Det är alltid lätt att ha höga ambitioner men kanske svårare att få till det rent praktiskt när det ska uttryckas i form av lagregler.

De två arbetena i OECD och EU ligger helt i linje med samhällets och företagens fokus på CSR-frågor, det vill säga anseendefrågor som Carina Lundberg uttryckte här. Vi får många sådana frågor till Astra Zeneca inför bolagsstämmorna.

Det är viktigt att EU inte går längre än OECD med försämrad konkurrenskraft som följd och ökad byråkrati. Det räcker med ett regelverk, och det bör vara baserat på vad OECD tar fram för BEPS-regler. Om EU tar fram något eget blir det en barriär för investeringar in till Europa. Vi riskerar att minska i konkurrenskraft.

Jag ser också en stor risk att mindre länder, som Sverige, förlorar. Det sker en förskjutning av beskattningen från värdeskapande forsknings- och utvecklingsverksamhet till större marknader med mycket konsumtion och stor befolkning. Vi ser det inom BEPS och vi ser det inom vissa förslag från EU-kommissionen, till exempel CCCTB, en konsoliderad gemensam bolagsskattebas, som enligt det senaste förslaget ska vara tvingande för företagen att gå in i.

I det gamla förslaget på CCCTB reglerades inte ens hur IP-vinster ska delas. Med en stor forskningsverksamhet i Sverige är det mesta av våra vinster hänförliga till forskningen, närmare bestämt ungefär två tredjedelar.

Min rekommendation är att vinstallokering för gemensam skattebas måste utredas mycket noggrant. Man sysslar gärna med detaljer, men jag tycker att man har börjat i fel ända och tittat på slutklämmen, det vill säga hur mycket som blir över till Sverige. Behovet av konsekvensanalyser har väl aldrig varit större än nu.

Vi tycker också att det är extremt viktigt att det införs tvingande tvistlösningsmekanismer för att undanröja dubbelbeskattning. Vi ser gärna att man tvingas lösa konflikten två år efter att den uppstått och efter att vi blivit föremål för ifrågasättande av något lands skattemyndighet. Det är ett önsketänkande med två år. Men vi vill inte ligga ute med en massa pengar in the meantime, utan det ska lösas inom två år.

Då är det viktigt med bemanningen på svenska Skatteverket och på Finansdepartementet. Hittills har vi varit väldigt nöjda med den support som vi har fått från både Finansdepartementet och Skatteverket i de här frågorna. Men – jag tittar på Ingemar – bemanningen är viktig!

Eftersom det här ska handla om svensk konkurrenskraft vill jag säga att jag ser flera grundpelare. Den första är en bred skattebas och låg skattesats – utan en massa specialregler. Jag tror på pragmatiska och enkla regler. Jag skulle rekommendera att Sverige gör som England, som vi på Astra Zeneca ser som en förebild. I takt med att man där stryper till för skatteplanering använder man den besparingen till att sänka bolagsskatten. Man tror nämligen på dynamiska effekter och på att man kommer att få in mer pengar till att betala av sitt budgetunderskott om man vidtar de åtgärderna.

England får en bolagsskatt på 17 procent från och med 2020. De har också en patentbox och kommer att få generösa räntebegränsningsregler, 30 procent ebitda. Men man är noga med att den engelska skattebasen inte ska eroderas i det här regelverket. Det finns en massa regler runt omkring. Vi kan alltså inte lägga räntor från något annat land där. England har alltså generösa regler och är en förebild.

Jag tror att en bred bas och låg skattesats också leder till ett trovärdigt system och till att skattebetalarna behandlas mer lika. Vi ska inte ha specialregler för vissa branscher eller grupper. Det är viktigt. Och som jag nämnde är tvistlösningsmekanismer extremt viktiga.

Joakim Fällman, Scania: Jag har jobbat med skatt och inte minst internprissättning på Scania i Södertälje i snart tio år. Scania är ett bolag som är verksamt genom dotterbolag i ett hundratal länder runt om i världen. Sverige utgör det självklara navet i verksamheten. Vår omfattande forskning och utveckling är koncentrerad till Södertälje. Resultatet ägs och administreras från Södertälje. Sedan 2014 ingår Scania dock i den stora Volkswagengruppen. I den gruppen ingår utöver Volkswagen personbilsmärkena Audi, Skoda, Seat, Bentley, Porsche och lastbilstillverkaren MAN.

Jag brukar prata om vikten av att tänka efter före, att vara medveten om att det man gör i dag ska kunna förklaras och motiveras i morgon. Vi har precis gått igenom en revision från Skatteverket avseende vår internprissättning. Det var mängder av information som skulle fram. Det var mycket diskussion och många frågor. Men i slutänden blev det inga justeringar avseende den prissättning vi hade tillämpat. Men det finns alltid en risk kopplad till den prissättning vi tillämpar.

Scania har ingen annan avsikt än att tillämpa en marknadsmässig och armlängdsmässig prissättning. Men ur en myndighets perspektiv kommer det alltid att finnas utrymme för att ifrågasätta. Det man kan göra för att hantera det handlar mycket om att försöka förklara hur den verksamhet man bedriver fungerar och säkerställa att man på ett rimligt sätt kan förklara varför den prissättning man tillämpar ska anses marknadsmässig.

När vi nu står inför de förändringar som kommer att följa på BEPS, med det oerhörda fokus som finns på att komma till rätta med skatteflykt, känner jag mig väldigt osäker på vad som förväntas av oss. Det är inte bara lagar och regler som nu förändras i rask takt i alla världens länder. Det etableras också nya principer och nya utgångspunkter för hur man ser på företagens skattskyldighet.

Kanske var det den enskilt största förändringen inom internationell skatterätt på åtminstone 20 år när OECD:s Transfer Pricing Guidelines publicerades första gången.

I det arbetet jobbade Sverige och den svenska regeringen aktivt för att tillvarata svenska intressen. Man oroade sig för att riktlinjerna i för stor utsträckning tog sin utgångspunkt i de stora ländernas behov. Man oroade sig för hur konkurrenssituationen för svenska företag skulle påverkas. Man oroade sig för tilltagande dubbelbeskattning med negativ påverkan på svenska företag.

De arbeten som nu ligger till grund för de förändringar som genomförs har tillkommit under helt andra förutsättningar och under ett helt annat politiskt tryck. Utgångspunkten är att skatteintäkterna fördelas fel. Alla länder verkar utgå från att deras egen skattebas kommer att öka om dessa nya principer etableras. Om den förväntan skulle komma att realiseras står vi sannolikt inför en dubbelbeskattning av aldrig tidigare skådad omfattning. Om följden inte ska bli dubbelbeskattning måste nämligen varje ökning av skattebasen i ett land motsvaras av en lika stor minskning någon annanstans. Det har alltid ansetts ganska självklart att dubbelbeskattning är negativt. Det verkar bara inte ha samma prioritet längre.

Det här kommer att sätta sig med tiden. Men vi kan nog förvänta oss många år av osäkerhet innan det nya skattelandskapet stabiliseras. Mer osäkerhet är kanske inte vad företag i Europa behöver just nu.

Scania kommer, som alla andra multinationella företag, att få leva med att de här rapporterna implementeras på olika sätt och i olika grad runt om i världen. Och nej, jag tror inte på någon likformig, koordinerad implementering, inte ens i EU. Missförstå mig inte. Jag förstår att man vill komma till rätta

med skatteflykt och att det är viktigt. Men just nu verkar transparens och mer information betraktas som en universell lösning – på alla problem. Om bara all information finns tillgänglig kommer beskattningen automatiskt att bli rätt.

Tänk då på att Scania nu ingår i en grupp som förutom Scania omfattar sex stora personbilstillverkare hemmahörande i olika delar av Europa, med egna produktionsenheter och distributörer, samt lastbilstillverkaren MAN, som samtidigt är en av våra främsta konkurrenter. Den mängd information vi talar om är enorm. Helheten är ingenting som Scania råder eller förfogar över. Relevansen tycker jag dessutom att man har goda grunder att ifrågasätta.

Vi arbetar sedan många år tillbaka med ett koncept med masterfile och localfile. Det påminner om det som OECD nu förordar. Vår utgångspunkt har alltid varit att på ett rimligt och proportionerligt sätt presentera den verksamhet som Scania bedriver. Kommer myndigheterna nu att få tillgång till ett bättre underlag när man ska granska vår verksamhet och våra legala enheter?

Jag ser det lite som att man inte längre vill att företagen ska förklara. Snarare utgår man från att om man bara får tillgång till all information så kommer det att bli rätt. Jag tvivlar på det.

Finns det risk för att den här typen av information missbrukas eller feltolkas? Finns det risk för att myndigheter drar förhastade eller direkt felaktiga slutsatser baserat på den här typen av information? Jag ser definitivt en sådan risk. Jag är inte särskilt rädd för den administrativa bördan i sig. Den kommer att bli betungande, och den är inte värdeskapande. Men vi lägger redan mycket resurser på detta.

Det som oroar mig mest är den samlade implementeringen. Den kommer att få konsekvenser som inte går att överblicka. Det är helheten som oroar mig. I bästa fall ser vi att likartade regler introduceras. Men finns det egentligen någonting som talar för att de kommer att tillämpas på ett likartat sätt? Stora länder med stora marknader kan sannolikt tillåta sig både mer långtgående regler och striktare tillämpning av reglerna än små länder. Länder som redan i dag framstår som aggressiva i sitt försvar av vad man anser utgör den egna skattebasen har fått många nya verktyg i sin verktygslåda.

Hur påverkar detta Sveriges möjlighet att konkurrera om investeringar och etableringar som ska utgöra basen för det svenska skatteunderlaget? Hur påverkas möjligheterna till ekonomisk tillväxt i EU och i Sverige? Hur påverkar det Scanias möjligheter att verka och konkurrera på en global marknad?

Jag är lite förvånad över att få verkar ställa sig frågan om den samlade implementeringen verkligen kommer att gynna Sverige eller det svenska skatteunderlaget. Är detta ett område där Sverige vill gå först, gå fram snabbast och gå längst? Sverige och EU borde eftersträva en balanserad implementering och försöka säkerställa en tillämpning som inte i onödan hämmar ekonomisk utveckling och försämrar konkurrenskraften för de företag som avses stå för den skattebas man vill värna.

Vi kommer att fortsätta bedriva vår verksamhet och göra vårt bästa för att leva upp till alla de krav som ställs på oss, i Sverige och i alla andra länder där vi är verksamma. Huruvida EU, OECD och Sverige har balanserat rätt i sina försök att komma till rätta med skatteflykt kommer att visa sig med tiden.

Andreas Nordin, ABB: Tack för inbjudan! Jag heter Andreas Nordin och är skattechef för den svenska delen av ABB-koncernen. Jag tänker vara lite teknisk. Jag ska ta upp två ämnen som är direkt hämtade från BEPS-rapporterna. Det första ämnet handlar om fasta driftsställen och möjliga effekter av det. Det andra handlar om ränteavdrag, som jag ska säga några ord om.

Innan jag gör det ska jag ge er en generell presentation av ABB, för att sätta in det här i sitt sammanhang. Det svenska bolaget, ABB AB, är en del av ABB-koncernen. Koncernen, som har sitt huvudkontor i Schweiz, har ungefär 135 000 anställda. I det svenska bolaget är det ungefär 9 000. Som ni kan se på bilden som visas är vi i hög grad ett exporterande företag, precis som många talare har sagt här förut. Av vår omsättning på 34–35 miljarder går 85 procent på export.

I den svenska delen av ABB har vi flera så kallade centers of expertise för hela koncernen, bland annat inom ett område som vi kallar för HVDC – högspänd likström. Det står powergrids på bilden som ni kan se. Det är en stor del av den svenska verksamheten. Att den expertkunskapen finns i just Sverige leder till att många kunder väljer att handla av ABB AB, den svenska delen, även om själva koncernen finns representerad i över 100 länder. Jag ska strax prata lite mer om vad det innebär.

Som vi har hört finns det mycket att säga generellt om BEPS och OECD-rapporterna. Det är svårt att uttala sig om alla effekter och möjliga konsekvenser, även från vår sida. Implementeringen kommer att bli nyckeln, vilket många talare också har sagt här tidigare. En generell oro är att implementeringen kommer att göras på olika sätt. Det gäller inte bara implementeringen utan också tolkningen av reglerna. Det skapar fördelar och nackdelar och olika typer av problem.

Nu ska jag ta upp fasta driftsställen. En vanlig ABB-aktivitet är för den svenska delen att designa och bygga infrastruktur inom kraftöverföring. En stor del av våra kunder finns utomlands, men den tekniska ingenjörskunskapen har vi i Sverige. Det betyder att de mest värdeskapande aktiviteterna utförs i Sverige. Men för att kunna genomföra sådana projekt behövs det också lokal närvaro när vi utför dem on site, som vi brukar säga då.

Jag har tagit en enkel bild som exempel på hur ett ABB-projekt kan se ut. På bilden som visas kan ni se att ett systerbolag också är involverat i den lokala delen. Beroende på projektets komplexitet och storlek är den svenska närvaron i kundlandet ibland så lång att vi har ett fast driftsställe. Det är det som betecknas som PE på bilden – permanent establishment. Ibland är det inte på det

sättet. Det beror på projektets komplexitet och genomförandet. Om det uppkommer ett fast driftsställe eller inte beror alltså helt på den affär som vi genomför och kundens krav på oss.

För oss är ett fast driftsställe inte primärt en skattefråga. Det handlar om regelefterlevnad, eller compliance som vi brukar säga. ABB har en strikt policy i fråga om att vara compliant i alla länder där vi är verksamma. Ett fast driftsställe betyder normalt att fler regler i kundlandet aktualiseras än bara skattskyldighet. En tredje organisation behöver byggas upp för att hantera regelverket i kundlandet. På bilden kan ni se att det finns ett lokalt ABB-bolag. Vi har naturligtvis en organisation i Sverige och dessutom en PE-administration, alltså en administration för det fasta driftsstället.

En annan effekt av att ha ett fast driftsställe är, som någon talare nämnde tidigare, att vi ofta möter en initial dubbeltaxering. Vi får alltså betala skatt både i Sverige och i kundlandet. Det kan ta lång tid och vara komplicerat att korrigera en sådan situation. Action 7 i paketet från OECD kan komma att leda till fler fasta driftsställen och därmed fler sådana situationer. Som vi ser det går den här åtgärdspunkten längre än vad som avses i BEPS.

Hur beskattningsrätten fördelas mellan länder, vilket det här handlar om, är ett politiskt beslut. Men man måste vara medveten om följderna för ett exporterande företag och ett exporterande land.

Jag ska avsluta med att säga några ord om ränteavdragsbegränsningsreglerna. Det är kanske att slå in öppna dörrar att säga att dagens regler är svårtolkade och tvetydiga. Det gör det svårt att förutse effekterna av ett investeringsbeslut. De regler som föreslås i BEPS och ATAP är bättre i det avseendet. Förutsatt att Sverige inte implementerar reglerna på ett sämre sätt än något annat land och att man inte använder sig av dagens regelverk som ett komplement till nya regler ser vi det som ett bra förslag i grunden. Det borde öka möjligheten till förutsägbarhet vid affärsbeslut. Och det är bra för investeringar i Sverige.

Skatteutskottets ordförande: Jag vill nu hälsa finansminister Magdalena Andersson välkommen till denna hearing. Det är mycket värdefullt att du finns här. Du kommer att ge oss regeringens syn på BEPS kopplat till svenska företags förutsättningar.

Finansminister Magdalena Andersson (S): Tack för möjligheten att komma hit! Det är alltid roligt att se så många skatteintresserade människor samlade i samma rum.

Jag ska säga något om regeringens syn på BEPS och hur svenska företag kommer att påverkas. Jag tänker börja med att prata om konsekvenserna och omfattningen av den mer aggressiva skatteplanering som vi ser. Jag kommer

sedan att tala om hur förändringarna kan påverka det svenska investeringsklimatet och kommer till sist att säga något om var i processen vi befinner oss just nu.

Varför diskuterar vi det här över huvud taget? Jo, det beror på att aggressiv skatteplanering skadar ekonomin, inte bara i Sverige utan också globalt, på flera olika sätt. Till att börja med minskar det naturligtvis skatteintäkterna och försvårar därmed för finansiering av gemensamma åtaganden som vi har och som är viktiga också för de bolag som ägnar sig åt aggressiv skatteplanering. Det handlar om ett väl fungerande rättsväsen. Det handlar om fungerande skolor och utbildning – så att det finns arbetskraft att anställa – men det handlar också om väl fungerande infrastruktur. Ju mer aggressiv skatteplaneringen är, desto svårare blir det att få in de skatteintäkter som är viktiga för samhället som helhet, inklusive bolagen.

Ett annat problem är att det skadar den fria konkurrensen. För att en ekonomi ska fungera så bra som möjligt vill vi att det ska vara det smartaste sättet att producera varorna, det effektivaste produktionssättet, den mest spännande och innovativa lösningen som ska premieras i den fria marknadsekonomin. Om bolag har möjlighet att ägna sig åt aggressiv skatteplanering blir det inte den smartaste och mest innovativa lösningen som vinner på marknaden. Den som vinner är i stället den som ägnar sig åt det slugaste skatteupplägget. Det skadar tillväxten i ekonomin.

Det ökar också ojämlikheten genom att de resurser som investeras i skatteplanering inte adderar värde till ekonomin. Det minskar bara skatteinbetalningarna. Man lägger alltså mycket resurser på skatteplanering i stället för på något som faktiskt kan öka tillväxten, på att skatteplanera i stället för på att hitta på nya produkter. Tänk om all den kreativitet och innovationskraft som läggs på att försöka undvika att betala skatt i stället lades på att försöka komma på nya smarta sätt att producera saker eller nya produkter. Då skulle världen se mycket bättre ut.

Aggressiv skatteplanering underminerar naturligtvis också skattemoralen. Känslan av att en del inte betalar för sig minskar skattebetalningsviljan. Alla skattesystem bygger på att människor är med och bidrar och att de *vill* vara med och bidra. Det gäller både människor och företag. I USA säger man: Skatt är det pris vi betalar för civilisationen. Men det bygger på att man känner att andra också är med och bidrar.

Mycket av den aggressiva skatteplaneringen sker på ett internationellt plan. Därför behöver vi samverka internationellt för att komma åt det. Samordningen i EU kan skapa en jämnare spelplan inom EU.

Hur stort är detta problem globalt? OECD inledde BEPS-arbetet med att titta på hur stor omfattningen är av Base Erosion and Profit Shifting. Deras bedömning är att det leder till en minskning av skatteintäkterna globalt på 100–250 miljarder dollar per år. Det motsvarar 4–10 procent av de globala bolagsskatteintäkterna – alltså en ganska stor del av skatteintäkterna. Det kan också

förklara att alla länder faktiskt kan bli vinnare, vad gäller skatteintäkter, om man kommer åt detta.

När det gäller de effektiva skattesatserna är OECD:s bedömning att multinationella bolag betalar 4–8,5 procentenheter lägre skatt än deras inhemska konkurrenter. Det gör att det inte är en jämn spelplan mellan multinationella och inhemska bolag, som ofta är små och medelstora företag. De små och medelstora företagen har alltså sämre konkurrenskraft i förhållande till de multinationella bolagen. Apropå det jag sa tidigare är det klart att det också kan skada tillväxten.

Vi kan titta på hur det ser ut i Sverige jämfört med i andra länder. Tanken med BEPS är att jämna ut spelplanen mellan multinationella och inhemska bolag men också mellan länder. På bilden som jag visar nu kan man se det man kallar för ATP-score, som visar hur enkelt det är att ägna sig åt aggressiv skatteplanering i olika länder. På bilden kan vi se EU-länderna. De som ligger i topp är Holland, Belgien, Cypern, Malta och Luxemburg. Deras skattesystem gör det lättare att ägna sig åt aggressiv skatteplanering. Och i botten ser vi Danmark, Estland, Storbritannien och Sverige – även Frankrike och Tyskland ligger på vår nivå. I de länderna är det alltså svårare att ägna sig åt aggressiv skatteplanering.

Den bedömning och analys som vi har gjort på Finansdepartementet är att de förslag på åtgärder som nu finns på OECD-nivå och på EU-nivå jämnar ut spelplanen. De gör det svårare för de länder som har skattesystem där det är lätt att ägna sig åt aggressiv skatteplanering. De kommer att få skärpa sina regler, på ett sådant sätt att det kommer att gynna det svenska företags- och investeringsklimatet. Tanken är att Holland, Belgien, Cypern och Malta ska få lägre ATP-score nästa gång det mäts.

BEPS-projektet innebär ändringar i OECD:s regelverk. Det kommer bland annat att innebära nya riktlinjer för internprissättning men också en ny modell för skatteavtal. En del av projektet är färdigt. Men arbetet fortsätter på några områden. Nu jobbar man bland annat med det multilaterala instrumentet för att göra förändringarna i skatteavtalen multilateralt, för att göra det enkelt. 100 länder deltar i det arbetet. Och det planeras vara slutfört i slutet av året.

Man jobbar också vidare med tvistlösningsmekanismen, som också lyfts upp tidigare. Det är viktigt att det finns en väl fungerande tvistlösningsmekanism, inte minst för ett litet land som Sverige. Med en sådan kommer det förhoppningsvis att bli tydligare och enklare för bolag att veta vad som gäller. Det handlar också om tvistlösning när man har skatteavtal. Det är också viktigt för ett litet land som Sverige. Det jobbas med det.

OECD-rapporterna kommer att innebära ändringar i nationell lagstiftning. För Sveriges del kommer det i huvudsak att innebära förändringar på EU-nivå. Där jobbas det med det just nu. Bland annat direktivet mot skatteundandragande kommer att diskuteras, och det blir eventuellt en politisk överenskommelse om det i Luxemburg i morgon. Jag kommer att säga mer om det och har en särskild bild om det.

Därutöver handlar det om arbete med automatiskt informationsutbyte, för att skattemyndigheterna ska få automatisk information och på så sätt lättare kunna hitta fel. Det finns också förslag på ändringar i penningtvättsdirektivet avseende verkliga ägare till bolag. Då kan man se om det finns arrangemang vars syfte enbart är att undvika att betala skatt.

På EU-nivå jobbar man också med listning av tredjeländer som möjliggör skattemissbruk. Vi ska då ha en gemensam lista i EU över länder eller jurisdiktioner som har lagstiftning som gör det lätt att använda de länderna för att undvika att betala skatt. Det blir en gemensam svart lista i EU.

Därutöver har kommissionen tagit ett initiativ för öppen land-för-land-rapportering. I BEPS är man överens om att ha land-för-land-rapportering mellan skatteförvaltningarna. Det tycker vi är bra. Det kommer att underlätta för skatteförvaltningarnas samarbete. När det gäller öppen land-för-land-rapportering finns det absolut många poänger med transparens och öppenhet. Men vår bedömning är att det kan underminera det BEPS-initiativ som finns för land-för-land-rapportering mellan skattemyndigheter. Det är inte heller uppenbart att det främjar konkurrenskraften för EU som helhet. Från svensk sida är vi skeptiska till det initiativet från kommissionen.

Därutöver finns det ett nytt initiativ från G5. Det togs direkt efter Panamaläckorna. G5 har tagit initiativ till ett automatiskt utbyte av upplysningar om verkliga ägare till olika bolag. Det är ett initiativ som bland annat vi i Sverige har anslutit oss till. Vi har sagt att vi vill vara med på den G5-piloten, i det automatiska informationsutbytet om de verkliga ägarna.

Jag ska också säga någonting om direktivet mot skatteundandragande, som är väldigt aktuellt nu. Det innehåller sex olika delar. Tre av dem är direkt BEPS-relaterade. Tre av dem handlar om annat än BEPS.

Det man implementerar genom direktivet är BEPS-åtgärder såsom ränteavdragbegränsningsregeln, CFC-regeln och hybridregeln. Det är alltså tänkt att de ska implementeras på EU-nivå. Det diskuteras fortfarande en del om de exakta detaljerna.

Därutöver finns det förslag om en utflyttningsbeskattningsregel. Det är någonting som vi har i Sverige. Vår bedömning är att det är bra för Sverige om andra EU-länder också behöver ha en utflyttningsbeskattningsregel.

Därutöver finns det förslag om regler för överföring av beskattning, alltså switch-over-regeln. Vår bedömning, från svensk sida, är att de CFC-regler som vi har tillsammans med de regler som finns av näringsbetingade andelar gör att en switch-over-regel är onödig. Vi är skeptiska till en sådan regel.

Vidare finns det förslag om en generell antimissbruksregel, och det är också någonting som vi redan har i Sverige. Vår bedömning är att det är bra om det även finns i andra EU-länder och att det stärker attraktiviteten för Sverige.

Det här ska vi diskutera på Ekofin i Luxemburg i morgon. Vi hade en första diskussion i Bryssel för några veckor sedan, den 25 maj. Då lyckades vi inte komma överens, och det fanns ganska olika uppfattningar runt bordet. Det holländska ordförandeskapet gör bedömningen att det finns utrymme för att

nå en politisk överenskommelse i morgon – det ser jag med spänning fram emot. Jag tror det skulle vara bra om det kunde bli en sådan överenskommelse. Men det återstår att se, naturligtvis. Det är 28 länder som ska enas, och ibland undrar man hur vi lyckas komma fram till någonting. Men det gör vi!

Skatteutskottets ordförande: Då inleder vi den första delen av utskottens möjlighet att ställa frågor. Vi har avsatt tid fram till kl. 10.50. Sedan vet jag att du, Magdalena Andersson, måste lämna oss av skäl som du själv har anfört här.

Utskotten har ordet, och partierna kommer nu att få möjlighet att ställa frågor i storleksordning.

Patrik Lundqvist (S): Givetvis vill alla, både storföretag och mindre företag, göra rätt för sig och betala en rättvis andel av sina överskott i skatt. Utan den välfärdsstat som vi har byggt upp här, med utbildning och allt som vi faktiskt finansierar med skatterna, blir det också svårare att bedriva verksamhet. Samtidigt finns det ett stort intresse för att utnyttja regler och kryphål så mycket som möjligt. Det är trots allt vinster och aktieutdelningar som är huvudsaken i ett bolag, och det är det aktieägarna faktiskt är ute efter.

Min fråga gäller dem som arbetar med just dessa kryphål och med att tänja regelverken: skattekonsulter och revisorer, framför allt. De kommer givetvis genom BEPS och annat att fortsätta sin verksamhet, med mer eller mindre rymliga samveten. Jag vill fråga finansministern om hon tänker sig att reglera skattekonsultindustrin hårdare än vad man gör i dag.

Maria Malmer Stenergard (M): Tack för många intressanta dragningar! Bekämpning av olovlig kapital- och skatteflykt är som regeringen påpekar en internationellt prioriterad fråga, och det är viktigt att Sverige deltar aktivt i det arbetet. Men vår utgångspunkt måste vara att värna svenska skattebaser och svensk konkurrenskraft. Inom Moderaterna har vi därför varit kritiska till kommissionens förslag, som vi tycker har utarbetats för fort, utan konsekvensanalys, och landat för långt från OECD:s slutsatser. Det riskerar därmed att slå mot vår konkurrenskraft, något som de allra flesta också har varit inne på i dag. Det inkräktar också på Sveriges suveränitet gällande skattelagstiftning, och vi är inte ensamma om att arbeta utifrån den ståndpunkten.

Riksrevisionen har beslutat att granska regeringens deltagande i arbetet mot internationell skatteplanering. EU-kommissionens arbete med att ta fram ett förslag till europeisk skattelag har gått ovanligt fort, och mot bakgrund av att det kan få omfattande effekter på det svenska skattesystemet har Riksrevisionen funnit skäl att granska regeringens deltagande i EU-arbetet.

På vilket sätt anser finansministern att det gynnar europeisk och svensk konkurrenskraft att EU går längre än den globala överenskommelse som har gjorts inom OECD?

När det sedan gäller öppen land-för-land-rapportering hade vi en utfrågning här för bara ett par veckor sedan, och då sa finansministerns kollega Isabella Lövin att man ännu inte landat från regeringens sida utan håller på att utreda de juridiska förutsättningarna för sådan rapportering innan man tar ställning. Finansministern får gärna utveckla regeringens ståndpunkt där.

Finansminister Magdalena Andersson (M): Vad gäller skattekonsulter har jag och finansmarknadsminister Per Bolund försökt ha en del kontakter med branschen efter Panamaläckorna. Det är uppenbart att det har funnits aktörer på den här marknaden – banker, skattekonsulter och revisorer från Sverige – som har varit aktiva med att hjälpa olika bolag. Vi har försökt få till stånd diskussioner med branschen om vilka etiska riktlinjer man använder sig av.

Min bild är att det finns en ökad insikt i branschen om att detta är en skadlig verksamhet och inte något som nödvändigtvis gagnar kunderna sett till helheten. Det kan gagna kunden kortsiktigt eftersom man undviker att betala skatt, men på längre sikt skadar det kundens rykte att hamna i den typ av härvor som vi har sett på senare tid.

Det gör också att många av dessa organisationer arbetar med uppdaterade riktlinjer för att tydliggöra att man inte ska ge råd till verksamheter vars syfte är att undvika att betala skatt och som inte har någon annan grund. Det är viktigt att dessa organisationer arbetar på ett tydligt och bra sätt vad gäller etiska riktlinjer. Sedan kan det diskuteras om man ska komma med ytterligare reglering, och det har funnits en diskussion om ytterligare certifiering. Det tror jag behöver diskuteras vidare innan man tar ställning.

Jag delar Maria Malmers uppfattning att det i det här arbetet är viktigt att vi värnar den svenska skattebasen. Om man ser på BEPS-projektet som helhet fanns det för ett drygt år sedan en oro för hur det skulle komma att påverka den svenska skattebasen. Men BEPS-arbetet var mot slutet väldigt gynnsamt från svensk utgångspunkt, och vi fick också av olika anledningar gehör för många av våra synpunkter. En sak som vi hade lite tur med var att vi ofta hade samma uppfattning som USA, och det kan ibland underlätta för att få gehör för en ståndpunkt. Men sedan vi analyserat det slutliga BEPS-förslaget på Finansdepartementet är vår bedömning som du hörde att det kommer att öka de svenska skatteintäkterna.

Vad gäller arbetet i EU med att ta BEPS vidare till EU-lagstiftning har vi från den svenska regeringens sida fört fram att vi tycker att det går väl fort och att kommissionen borde göra en grundligare analys av de förslag man lägger fram. Det har inte hörsammats från kommissionens sida, och i brist på en analys från kommissionen har vi från regeringens sida gjort en egen analys av vad det här direktivet kan få för konsekvenser för Sverige.

Där är, som jag berättat om här i dag, vår bedömning att det förslag till direktiv som ligger på bordet skulle gynna den svenska konkurrenskraften i förhållande till de andra EU-länderna. Många av de skärpta regler som finns

utöver BEPS har vi nämligen redan i Sverige, och det är gynnsamt för oss om andra EU-länder också får de reglerna. Vi har även tittat på den svenska konkurrenskraften i förhållande till USA, och där är bedömningen att den svenska konkurrenskraften inte påverkas nämnvärt.

Vad gäller öppen land-för-land-rapportering kan det precis som jag sa finnas poänger med ökad transparens. Samtidigt ser vi problem: Det kan undergräva land-för-land-rapporteringen mellan skattemyndigheter som en del av BEPS-arbetet. Vi ser också andra problem, som att det skulle kunna skada den europeiska konkurrenskraften.

Olle Felten (SD): Jag vill passa på att tacka föredragshållarna för mycket intressanta och bra föredragningar.

Vi har i skatteutskottet drivit frågan att EU inte ska frångå OECD:s åtgärdspaket. Alliansen har i viss mån agerat på samma sätt. Vi menar att agerandet skapar negativa effekter genom att trovärdigheten för OECD-paketet som helhet undermineras i det internationella samarbetet om EU frångår OECD:s åtgärdspaket genom att tillfoga nya punkter eller ta bort andra, i det här fallet tillfoga tre nya punkter.

Vi har drivit detta bland annat genom att lägga fram ett förslag till en alternativ svensk ståndpunkt där man tydligt förklarar att EU ska driva implementeringen av OECD:s åtgärder och ingenting annat i detta sammanhang. Regeringen har drivit en annan linje som innebär att man ställer sig bakom utvidgade regeluppbyggnader som EU arbetar med genom sitt ATAD-förslag.

Min fråga till finansministern är: Kan finansministern förklara hur regeringen menar att EU:s avsteg från OECD:s BEPS-åtgärder skapar bättre förutsättningar och trovärdighet för en bred internationell samstämmighet i implementeringen, vilket är en förutsättning för att man ska lyckas i detta arbete.

Helena Lindahl (C): Man har ganska frekvent kunnat läsa i branschmedier att BEPS kan förskjuta verksamhet till länder där försäljning sker. Även företagare har kontaktat mig och säkert många andra här inne och sagt detta, och vi har hört det från flera av dem som har hållit föredrag här i dag.

Om företag i till exempel små exportberoende länder som Sverige betalar bolagsskatt i något annat land kanske de känner sig frestade att flytta hela verksamheten dit därför att det finns andra skattebaser där som är mer förmånliga än de som finns i Sverige. Det finns en stor oro för att så ska ske, och blir det så skulle eroderingen i skattekistan bli ännu större i slutändan.

Jag skulle vilja höra finansministern kommentera detta och ge sina tankar om och synpunkter på dessa argument och denna oro.

Finansminister Magdalena Andersson (S): Det faktum att vi har ett arbete i BEPS gällande en rad olika regler, som EU implementerar genom ett direktiv, hindrar inte på något sätt enskilda länder från att skärpa sin skattelagstiftning

inom andra områden som inte behandlas inom BEPS. Det är precis vad EU gör.

Det föreslås att EU ska bestämma att vi har en generell antimissbruksregel, men att det på något sätt skulle hindra implementeringen av BEPS-arbetet i andra länder utanför EU är inte en logik som jag kan förstå. Tidigare lät det som att regeringen inte hade stöd för den ståndpunkt vi kommer att föra fram i morgon. Jag vill dock understryka att regeringen har stöd av alla partier utom Sverigedemokraterna, som inte vill att vi ska ha till exempel en generell antimissbruksregel på EU-nivå.

Jag tror själv att detta är oerhört viktigt för att bekämpa skattefusk, men Sverigedemokraterna sticker ut som parti vad gäller i vilken utsträckning man är intresserad av att bekämpa skattefusk på internationell nivå. Det har fått en del medial uppmärksamhet.

Vad gäller Helena Lindahls fråga var jag, som jag sa i det förra svaret, oroligare för ett år sedan. Mycket av det arbete som har skett under slutet av BEPS-arbetet har gått i en riktning som gör att jag behöver oroa mig betydligt mindre.

Utifrån den analys som vi har gjort på Finansdepartementet av de regler som finns nu är vår bedömning att detta sammantaget är något som kan öka de svenska skatteintäkterna. En del av reglerna kan minska de svenska skatteintäkterna, medan andra kan öka dem. Det finns både plus och minus i de olika förslagen, men vår bedömning är att de sammantaget kan öka de svenska skatteintäkterna.

Jag kan känna en oro för hur en öppen land-för-land-rapportering kan påverka bolags beslut om var de ska skatta. Det kan uppstå en diskussion. Jag tror att många uppfattar att man borde skatta där man säljer mycket. Så ser inte skattelagstiftningen ut, och det kanske kan göra att bolag fattar lokaliseringsbeslut som inte bara baseras på vad som är bäst för bolagen.

Som sagt: Utifrån den analys vi har gjort på Finansdepartementet bedömer vi att de svenska skatteintäkterna kommer att öka med den utformning som BEPS har i dag.

Skatteutskottets ordförande: Då startar vi den sista frågerundan.

Birger Lahti (V): Jag tackar för ministerns genomgång. Det är inte många gånger jag blir glad över det som Europa håller på med, men denna gång blir jag det, även över regeringens ståndpunkt.

Jag vill fråga: Vilka länder är det som är mest emot – är det de länder som är längst till vänster i diagrammet? Jag ser att det inte är de länderna som har störst exportindustri. Är regeringen beredd att titta på regler som försvårar tjänster som utförs i dag? Jag tänker på banker, revisionsbyråer och skattekonsulter som tillhandahåller tjänster som bidrar till skatteflykt. Finns det en

chans att regeringen tittar på sådana regler så att det finns en informationsskyldighet eller något i den stilen?

Penilla Gunther (KD): Herr ordförande! Jag har tittat på regeringens åtgärdsprogram, som presenterades för några veckor sedan. Det är tio punkter. Det finns bland annat en punkt som handlar om att föra upp skattefrågor på styrelsenivå i företagen.

Alla frågor som gäller skatter och avgifter och hur man förhåller sig till lagstiftning och till att på olika sätt bidra till den gemensamma välfärden är i grunden, enligt mitt förmenande, etiska och moraliska. Min fråga handlar om just denna punkt: Hur ser regeringens tanke ut när det gäller att föra upp skattefrågor på styrelsenivå i företagen? Det finns en etisk kod för bolagsstyrning som ändrades och uppdaterades i slutet av förra året.

Att förhålla sig till den lagstiftning som råder i det företag man är verksam i kan låta självklart, men jag är lite nyfiken på hur regeringen har tänkt i den frågan.

Skatteutskottets ordförande: Jag överlämnar ordet till finansministern för att både svara på frågorna och göra avslutande kommentarer.

Finansminister Magdalena Andersson (S): Birger Lahti frågade vilka som är mest emot. Det är väldigt olika. Det finns en del länder med förmånliga skattevillkor som har en del synpunkter. Samtidigt har en del länder jobbat med detta. De har svängt under de senaste åren och försöker ha en annan modell för tillväxt i sitt land än att locka till sig företag genom möjligheter till offensiva skatteupplägg. Flera länder har faktiskt ändrat sin inställning under de senaste åren.

En viktig fråga är också hur förslagen passar in i de nationella skattesystemen. Det är bland annat därför som vi från svensk sida tycker att det är tveksamt om switch-over-regeln bör vara med. Det är inte för att vi inte vill bekämpa skattefusk utan för att den blir konstig i vårt skattesystem. Så kan enskilda länder ha det när det gäller förslagen. Det handlar också om övergångsregler. Om ens regelverk ser väldigt annorlunda ut än det som ligger i EU-direktivet kan man behöva längre övergångsperioder.

Jag tänkte svara på Birger Lahtis andra fråga och Penilla Gunthers fråga sammantaget. Debatten har skiftat under de senaste 20–30 åren på ett positivt sätt. Från att det har varit antingen häftigt och coolt eller acceptabelt att undvika att betala skatt går det mer och mer mot en allmän opinion där det inte är acceptabelt över huvud taget. Detta ser vi inte bara i Sverige, utan det är en global trend. Det finns säkert en rad olika förklaringar till att det är på det sättet. Denna globala trend är väldigt positiv, och jag vill gärna göra vad jag kan för att understödja den.

Bolag arbetar i samhället, och när den allmänna opinionen går mot att det är väldigt fel att ägna sig åt olika former av aggressiv skatteplanering påverkar det naturligtvis bolagens agerande. Som vi vet är det viktigt för bolagen hur mycket pengar det blir kvar när de har betalat sina skatter. Något som är viktigt för bolagens värde är också hur människor uppfattar dem. Därför arbetar bolagen på olika sätt mer och mer med olika former av etiska riktlinjer, där skattefrågorna är en del. Jag är övertygad om att den debatt vi har haft kommer att påverka hur både bolagen och de som ger skatteråd till bolagen agerar i framtiden.

När jag säger att vi vill föra upp skatter på styrelsenivå handlar det inte i huvudsak om att man ska lagstifta, utan vi vill ha en debatt och diskussion i samhället om vikten av att föra upp skattefrågor som en del i hur konsumenter ser på bolagen. Det är viktigt att bolagen förstår att människor kommer att bedöma dem utifrån hur de betalar skatt.

Skattefrågorna bör därför inte vara något som hanteras enbart av en skattedel i bolaget, utan det är viktigt att bolagen har tydliga riktlinjer på högsta lednings- och styrelsenivå för vilken skattepolitik de vill att bolaget ska föra så att de kan argumentera för sitt agerande inför sina kunder. Det vi har sett under våren har varit mycket skadligt för en del bolags rykte.

Skatteutskottets ordförande: Tack för din medverkan här, finansminister Magdalena Andersson! Det är både värdefullt och angeläget att vi kan ha denna dialog. Utskotten, i första hand skatteutskottet, har regelbundna kontakter, samtal, informationer och överläggningar med Regeringskansliet, framför allt med finansministern, men det är också angeläget att vi kan ha dessa mer offentliga och breda hearingar och samtal.

Nu ska vi släppa i väg finansministern till Luxemburg. Vi övriga ajournerar till kl. 11.10, då vi återupptar hearingen.

Skatteutskottets ordförande: Hearingen återupptas. Om det är några som följer oss externt och som inte har varit med tidigare vill jag informera om att det här är en skattepolitisk hearing som skatteutskottet och näringsutskottet har gemensamt i dag i Sveriges riksdag. Vi befinner oss i Förstakammarsalen. Vi går nu in på frågerunda nummer två. Återigen är det så att partierna får ställa frågor, och ledamöterna får ordet utifrån partiernas storlek. Vi börjar med Socialdemokraterna.

Mattias Jonsson (S): Jag skulle vilja ställa en fråga till Krister Andersson och kanske till Bertil Wiman, om båda har möjlighet att svara på min frågeställning.

Vi har haft väldigt intressanta dragningar här. Jag tror att det är väldigt viktigt att det finns regleringar på det här området. Det är viktigt för företagen. Det är viktigt för Sverige och för konkurrenskraften. Men ett område som jag

funderar på är den digitala ekonomin, digitaliseringen. Krister pratade inledningsvis om att det är en internationalisering. Med den följer också en digitalisering. Det finns kanske en risk att det är ett undvikande av att betala skatt, också beroende på att det ibland är svårt att se den fysiska platsen. Hur bedömer ni riskerna för det här? Behöver det kanske komma på plats en reglering utöver BEPS, som vi har diskuterat i dag?

Skatteutskottets ordförande: Får jag göra auditoriet uppmärksamt på att Bertil Wiman tyvärr har måst lämna oss för en annan aktivitet.

Hans Rothenberg (M): Det är viktigt att svenska myndigheter är med och bidrar med kompetens och hjälp när det gäller uppbyggnad av centrala funktioner i låginkomstländer, till exempel inom skatteförfarande. Men vi måste också vara försiktiga när det gäller att ålägga svenska företag olika skyldigheter. Handel och företagande är centralt, framför allt för ett litet land som Sverige. Det har varit väldigt mycket diskussion här kring skatteperspektivet och stabila skattebaser. Men den stabilaste skattebasen är ju duktiga och framgångsrika företag. Det är viktigt att företag ska kunna utvecklas, växa till sig och vara kvar i Sverige. När det gäller att behålla rörligheten över gränserna ska det då inte behöva begränsas av att man vill ha ambitionen att ha en riktig och sjyst beskattning i respektive land.

Företag ska kunna etablera sig i Sverige och fortsätta att utvecklas i Sverige. Jag skulle vilja ställa frågor till Krister Andersson utifrån ett allmänt perspektiv. Finansministern antydde en viss oro för lokaliseringsbeslut med den öppna land-för-land-rapporteringen. Vad ser du för reella risker med att företag med bas i Sverige väljer att etablera sig i andra länder? Och hur skulle BEPS kunna utformas för att det skulle bli mer attraktivt för företag att etablera sig i Sverige?

Krister Andersson, Svenskt Näringsliv: Tack för dessa två frågor som handlar om lokalisering av företag! Låt mig börja med den digitala ekonomin och den digitalisering som sker. Jag tror att det finns flera viktiga aspekter just i den frågeställningen. Vi ser att nya bolag, som kanske ofta använder mer av digital teknik, kanske redan tidigt väljer att etablera strukturer som är påverkade av hur skattesituationen ser ut i olika länder. Man kanske inte optimerar, men man påverkas i alla fall av utformningen av skatteregler. Basindustrier, där det är stor kapitalintensitet, har inte tillnärmelsevis motsvarande anpassning, i alla fall inte på kort sikt. Men även inom etablerade basindustrier och väletablerade företag är väldigt mycket av verksamheten digitaliserad. Det sker en teknisk utveckling, som är en problematik som man måste förhålla sig till.

Hanna Nilsson visade i sin presentation i dag att det fanns ett område som inte riktigt hade kommit fram inom BEPS. Det handlar just om den digitala ekonomin. Det var action point 1. Här finns det ambitioner att man ska komma

fram med ett regelverk som adresserar frågorna för hur digital verksamhet och digitala företag ska beskattas. Väldigt mycket av den diskussionen leder i riktningen att man ska beskattas där man säljer sina produkter, så det har väl närmast en understrykande effekt. De tendenser som vi ser allmänt inom BEPS, att man i ökad utsträckning blir beskattad där försäljningen sker och där risker tas, understryks av utvecklingen av digitala företag. Och det finns starka krafter. Det är ingen hemlighet att till exempel Frankrike argumenterar kraftfullt för att det ska vara beskattning där man säljer – det gäller då speciellt digitala företag.

Ett antal amerikanska bolag har hamnat i fokus tidigare. Vissa har väl också i viss utsträckning använt sig av de skatteregler som finns i Europa och annorstädes. Därför tror jag att vi kan komma att se mycket mer av diskussion kring detta. Det kommer inte att leda till en positiv syn ur svensk synvinkel, för försäljningsperspektivet kommer att bli betydande. Vi har en väldigt liten marknad, så det kommer inte att underlätta lokaliseringsbeslut eller beskattningsbas till Sverige. Men självfallet är digitaliseringsaspekten och delningsekonomin också oerhört viktiga, och de förtjänar all uppmärksamhet.

Sedan gäller det lokaliseringsbesluten i övrigt. Jag tror att det är viktigt att ha ett generellt näringslivsklimat som gör att man väljer att etablera och expandera verksamhet i Sverige. Här har andra skatter betydelse. Karin Pilsäter tog upp marginalskatter. Energiskatter har diskuterats mycket under senare tid. Det finns naturligtvis stor påverkan från rent inhemska skattebeslut också när det gäller lokalisering av verksamhet. Det handlar om att ha ett aktivt skiljemannaförfarande när det uppstår dubbelbeskattningssituationer. Det handlar om att Skatteverket har tillräckliga resurser för att faktiskt adressera dubbelbeskattningssituationer och att man får avräkning för skatt betald i annat land. Där bestämmer vi själva, och där kan vi göra väldigt mycket för att främja företagsamhet i Sverige.

Josef Fransson (SD): Tack för flera intressanta dragningar under morgonen! Jag har en lite mer allmän frågeställning, kanske i första hand till näringslivets representanter. Jag tycker mig kunna notera en viss diskrepans mellan finansministerns syn på BEPS i allmänhet och EU:s tillägg och implementering i synnerhet och näringslivets syn i de dragningar ni hade på förmiddagen.

Jag får lite känslan av att Magdalena Andersson kan se det här som en möjlighet att fylla statskassan med skatter från internationellt verksamma bolag. Men man skulle också kunna tänka sig att det, om man genomför det här på fel sätt, kan slå tillbaka för ett litet land som Sverige. I praktiken skulle det då kanske kunna bli mindre skatteintäkter i stället och arbetstillfällen som försvinner.

Är det så jag ska uppfatta det från er sida? I så fall kunde det vara kul att höra era resonemang om var finansministern felar.

Rasmus Ling (MP): Tack, alla, för intressanta föredragningar! Det är, som många har sagt, en väldigt viktig diskussion med många olika frågeställningar och perspektiv. Det handlar om konkurrenskraft och möjligheter att få in skatteintäkter men också om konkurrensneutralitet mellan företag.

Svenskt Näringsliv var inne på att regeringen har varit naiv och att man fokuserar för mycket på de 5 procent av bolagsskatten som är fel och inte på de övriga 95 procenten. Det är ju enklare för ett större företag än för ett mindre att lägga olika typer av resurser på att planera och strukturera upplägg och liknande. Hur ser Svenskt Näringsliv på detta utifrån konkurrensneutralitetsperspektivet, om det blir svårare för större företag att planera och om det vice versa blir en fördel, konkurrensmässigt, för mindre företag?

Krister Andersson, Svenskt Näringsliv: Jag ska försöka svara på dessa väldigt viktiga frågor. Fransson tog upp skillnaden mellan näringslivets och finansministerns syn på detta. Jag upplever också att det är en skillnad i synen på effekterna av BEPS och det skattearbete som pågår. Finansministern talade mycket om att det kunde göras kortsiktiga vinster i näringslivet genom att skatteplanera, men långsiktigt var det en nackdel. Jag tycker kanske att finansministern är väldigt kortsiktig i sin syn på vad det skulle kunna innebära för skatteintäkterna.

Möjligen skulle man kunna få någon effekt, när det gäller BEPS, om man får in de 5 procent av bolagsskatteintäkterna som inte betalas i Sverige men som rätteligen borde betalas i Sverige. Men konsekvenserna gäller ju alla bolag, även de andra 95. Då har jag väldigt svårt att se att det skulle kunna bli till fördel för konungariket. Det är väldigt tråkigt att behöva konstatera det, men jag tror att vi nästan garanterat är förlorare när det gäller skatteintäkter.

Jag skulle väldigt gärna ta del av den konsekvensanalys som finansministern åberopar, som visar att det är till fördel för Sverige att man implementerar direktivet inom EU och att man genomför BEPS. Jag utgår från att skatteutskottet och näringsutskottet redan har tagit del av denna analys. Men jag skulle önska att den också diskuterades offentligt och att vi då kunde granska: Hur har man kommit fram till dessa slutsatser? Jag har väldigt svårt att se detta. Och jag tror att det är få andra bedömare, i varje fall internationellt, som skulle utpeka Sverige som en vinnare i det arbete som pågår just nu.

En stor del av skatteundandragandet har dessutom blivit attribuerat till USA, och av de här 5 procenten är det en mycket stor del som handlar om amerikanska bolag. Att den lilla del som eventuellt finns kvar i Sverige på något sätt skulle kunna leda till ökade skatteintäkter är mycket förvånande. Men jag tar gärna del av analysen.

Sedan gäller det konkurrensneutraliteten mellan stora och små bolag. De konkurrerar kanske inte alltid på exakt samma marknader och med samma produkter. Men oavsett om man är stor eller liten är det naturligtvis viktigt att

man betalar den skatt man ska i de länder där man är verksam – och det ska göras enligt de regelsystem som finns.

Med EU:s direktiv bygger man också in ganska stora trösklar. Om man växer som småföretagare får man plötsligt ett helt annat regelverk att förhålla sig till. Det skapas incitament att inte växa. En del negativa incitament uppstår nästan omedelbart. Låt oss säga att en småföretagare säljer en produkt digitalt! Då är det olika momsredovisningsregler beroende på om man bara har svenska kunder eller om man har europeiska kunder som inte är svenska. Det kan vara en enda kund, en tysk kund till exempel. Då måste momsen redovisas varje månad. Det är helt andra rapporteringskrav. Det är bara *ett* exempel på hur vi bygger in trösklar som är väldigt hämmande för små företag. De reglerna borde vi absolut adressera, och det kan vi också göra.

Det finns alltså mycket annat vi borde fokusera på. Vi borde också fokusera på att skatt betalas rätt. Men det är som sagt 5 procent som betalas fel. När det gäller momsen i Europa är det 15 procent som inte betalas. Så man har ett mycket större problem.

Yvonne Bertlin, Astra Zeneca: Vi tycker att det är viktigt att vi har *ett* regelverk att förhålla oss till, så att vi inte får ett EU-regelverk plus ett OECD-regelverk. Jobba hellre på att få med er de andra OECD-länderna, USA, Kina och större marknader! Jag tror att det kan bli en risk, en barriär, för Europa när de här andra länderna ska investera i Europa om det blir hårdare krav när de ska in i Europa jämfört med hur det är att verka i andra länder.

Carina Lundberg Markow, Folksam: Mycket handlar här om hur kakan delas och om det blir en större eller en mindre kaka. När man inför ett sådant här regelverk är det inte självklart att den svenska delen av kakan med automatik ökar. Den kan till och med minska. Under vissa perioder är nog det faktiskt en realitet.

Däremot finns det möjligheter att göra kakan större om man kan underlätta för globalt företagande och lokalt företagande genom mer enhetliga och tydliga regler, där ingen kan trixa eller fixa eller åka under radarn på grund av att man har resurser att lägga på skatteplanering. I förlängningen tror jag i alla fall att vi blir vinnare om vi underlättar och får ett gemensamt system. Men man ska naturligtvis vara beredd på att det också delvis kan kosta.

Peter Helander (C): Både Krister Andersson och Yvonne Bertlin har lyft det som jag tänker fråga om. Men jag ställer min fråga till Yvonne eftersom Krister får så många frågor.

Detta har lite grann att göra med det som min kollega Helena Lindahl tog upp i sin fråga. Yvonne lyfter fram risken att mindre och exportberoende länder flyttar sin verksamhet till större marknader och att vi på det sättet skulle kunna få minskade skatteintäkter såväl från företag som från arbetsinkomster.

Magdalena Anderssons svar på detta var att under det senaste året har vi diskuterat det här med parterna, och nu har vi kommit fram till en lösning som på något sätt alla tycker är bra.

Jag uppfattar kanske inte riktigt att alla tycker att den lösning som ligger på bordet just nu är bra, och att departementets egna beräkningar inte pekar i den riktningen som flera av er befarade, det vill säga att vi skulle kunna tappa skattebaser.

Jag kan ju förstå Magdalena Anderssons vilja att komma åt aggressiv skatteplanering. Det är väl ingenting som något av partierna vill ha. Men i denna vilja kanske man skjuter fel och i stället minskar skattebaserna och arbetstillfällena i Sverige på sikt.

Jag skulle därför vilja höra vad Yvonne Bertlin anser om Magdalena Anderssons analys.

Birger Lahti (V): Min fråga går till Krister Andersson, Svenskt Näringsliv. Jag memorerade bilden som han visade på de 25 största bolagen i Sverige och skatteprocentsatserna. Jag måste säga att jag inte ger mycket för det där med procentsatser, för det enda sammanhang som jag har sett att det är förenligt med sanningen är i brännvin. På andra ställen tycker jag inte det är förenligt med sanningen, för det beror på vad man räknar procentsatsen på.

Jag är övertygad om att de här bolagen skulle ha betalat 22 procent skatt i Sverige, när de med skatteplanering faktiskt har gjort det i andra länder och avdragsmöjligheterna ser annorlunda ut. Jag kan därför inte säga annat än att det är aggressiv skatteplanering som man håller på med när man har olika bolag i olika länder för att sedan se efter var det vid det nedersta strecket blir minst pengar att betala – det kommer man inte ifrån. Hur det sedan slår när det gäller skattesatsen ger jag inte mycket för.

Då måste jag fråga Svenskt Näringsliv: Vad är ert svar på den problematik som faktiskt finns när det gäller avdragsmöjligheter och den skatteplanering som sker? Man kommer ju inte ifrån att man försöker slippa betala skatt, till vilket pris som helst. Det är ett race to the bottom, helt enkelt. Man betalar inte i fattiga länder och inte utvecklingsländerna heller. Vad är ert svar när ni sågar hela det här BEPS och ATA? Vad är ert svar för att komma till rätta med det här?

Yvonne Bertlin, Astra Zeneca: Peter Helander ville att jag skulle kommentera Magdalena Anderssons analys.

Jag tror inte att regeringen har räknat på effekterna av CCCTB ännu, för det förslaget är inte klart. Men det är ju EU-kommissionens slutmål att det ska bli en gemensam konsoliderad bolagsskattebas som sedan ska delas upp mellan länderna.

Där oroar vi oss mycket, eftersom Sverige är en liten ekonomi, en liten marknad. Tar du Astra Zeneca så sker 2–3 procent av årets svenska försäljning

lokalt i Sverige. Resten går på export. Två tredjedelar är hänförligt till IP-inkomster, alltså patent och immateriella rättigheter, och dem vill man inte ens i CCCTB diskutera. Man har sagt att det ska ligga utanför den här fördelningen, och då oroar jag mig för vad som händer med de här två tredjedelarna av mitt bolags bas. Flyttar den till de här stora marknaderna i Europa?

Krister Andersson, Svenskt Näringsliv: Tack för väldigt viktiga frågor! Jag tror att det är väldigt svårt att diskutera regeringens konsekvensanalys eftersom den inte har varit ute i akademiska kretsar eller publikt. Internationellt har det som sagt förts en diskussion, och många, inte bara Sverige, känner sig oroade över detta, framför allt små länder och länder med exportberoende.

Sedan är det kanske inte helt förvånande att om man nu låter G20-länderna, alltså de absolut största länderna i världen, rita om kartan och sätta upp nya regler så utformar de regler som gynnar dem själva. Att stora länder bestämmer över små behöver inte vara speciellt bra för små, och det har inte blivit det i det här fallet – det tror jag att de flesta är överens om. De stora länderna har bestämt sig för att de ska ha en större del av kakan, och det är det vi ser.

När det gäller vad Svenskt Näringsliv vill för att adressera den här problematiken tycker jag att det är viktigt att konstatera att ja, det finns en problematik. Det finns skatteplanering, det finns fusk, det finns problem att adressera. Det måste göras genom att man i vart fall har tydliga regler så att man vet vad man har att förhålla sig till och att länderna tillämpar de här reglerna på ett enhetligt sätt.

Man kan väl lite ibland beklaga att det är så mycket diskussion om att företag drar fördel av regler i vissa länder. Det är faktiskt så att det är länderna som tillhandahåller dessa möjligheter, ibland till och med på ett dolt sätt. Vi har sett detta även i Europa. Det är lite som att sätta fram en massa leksaker till barn och när barnen sedan leker med dem så skäller vi på barnen. Man kanske ska fundera på om man ska ställa fram de där leksakerna över huvud taget, och ska man göra det så ska väl alla barn få leka med samma leksaker i så fall, på ett öppet och transparent sätt.

Tyvärr är det inte så regeringar agerar. De är helt selektiva med sina leksaker, och det blir fel. Detta är vi helt emot. Vi vill ha lika möjligheter, och vi vill ha enhetlig implementering och tydliga regler.

Vi brister i Sverige också, till exempel när det gäller ränteavdragsbegränsningsregler för bolag. De är väldigt otydliga. Det finns nästan inget annat land som har så otydliga regler. I princip är det så att du får ränteavdrag om Skatteverket tycker att du ska ha det. Tänk om vi hade det så för privatpersoner: Du får avdrag på villalånet om Skatteverket tycker att det är motiverat i ditt fall men inte i någon annans fall!

Så kan vi ju inte ha det. Vi måste ha tydliga regler, och vi bör ha samma regler som man har i andra länder. De har 30 procent ebitda, och det borde vi också ha. Det är vårt svar på detta. Jag avrundar där.

Said Abdu (L): Tack för en berikande förmiddag! Den här liknelsen om kakan som Carina Lundberg Markow nämnde tycker jag är väldigt bra. Givetvis är det så att kakan inte är beständig, utan det överordnade är ju att kakan blir större så att vi alla kan dela på den.

Jag var också inne på varför finansministerns konsekvensanalys skiljer sig så mycket från Svenskt Näringslivs konsekvensanalys, och det har vi frågat Krister Andersson och Svenskt Näringsliv om. Ni får jättegärna utveckla det ännu mer med de variabler som är kopplade till er konsekvensanalys, men jag skulle jättegärna vilja höra om man har gjort någon analys hos PWC, som är en professionell skatteexpert. Jag vet att många av storbolagen jobbar med er och skulle därför vilja höra om ni har gjort några analyser om konsekvensen av BEPS och ATA.

Larry Söder (KD): Tack så jättemycket för en trevlig förmiddag! Jag delar synen att konsekvensbeskrivningar lyser med sin frånvaro och känner att jag har fått stöd i detta i dag i dagens samtal.

En sak som inte har belysts så väldigt mycket men som jag tycker var intressant att höra om i dag var när Karin Pilsäter diskuterade lite grann om personalresurser, den tillgång på kunskap som vi har i Sverige och hur det landskapet kan förändras när skatterna förändras. Jag tror ju att personalresurserna påverkas beroende på utvecklingen och implementeringen av BEPS, samtidigt som jag håller med Karin Pilsäter om att marginalskatternas storlek också har en stor betydelse.

Jag skulle vilja höra lite mer om hur Karin Pilsäter ser på det här med personalresurser, för vi vet ju att personalen och personalens kunskaper är oerhört viktiga för Sveriges utveckling och Sveriges möjlighet att skapa nya företag. De företag som finns i Sverige utvecklas ju mer och mer, så det skulle vara intressant att veta om hon har fler tankar om hur BEPS kan påverka detta.

Hanna Nilsson, PWC: Vad gäller konsekvensanalysen tror jag att vi från PWC:s sida ser det som att det kommer att vara beroende av väldigt mycket.

Som jag var inne på, och som flera andra talare också har varit inne på, kommer effekterna av BEPS att bero väldigt mycket på hur de olika länderna väljer att implementera de förslag och rekommendationer som har lämnats. Det finns en relativt stor frihet för länderna att välja hur man gör det och vilka delar man väljer att implementera, så generellt sett brukar vi säga att det är lite för tidigt att säga vad effekterna av BEPS faktiskt kommer att bli. Det hänger väldigt mycket på en koordinerad implementering och att se till så att hela systemet kommer att hänga ihop länder emellan.

Däremot, generellt, kan man ju säga när det gäller internprissättning, dokumentationskrav kring detta och land-för-land-rapportering så ökar det definitivt den administrativa bördan för företagen. Samma sak som Andreas Nordin

var inne på när det gäller skattemässig närvaro i andra länder och fast driftsställe i andra länder så ökar också den administrativa bördan för de företagen. Kraven höjs alltså definitivt på företagen, och det i sin tur kommer att leda till att man uppnår de effekter med BEPS som man har velat. Det återstår nog att se, tror jag.

Karin Pilsäter, TCO: Jag tycker att det hade varit väldigt spännande om man hade bjudit in representanter för kanske något mer nystartat företag än de som är här i dag, eftersom de är väldigt gamla och etablerade och egentligen inte svenska heller. Nyare svenska snabbväxande företag går ju direkt på internationalisering, och då gör man en samlad bedömning av var man faktiskt lokaliserar sig utifrån många fler parametrar än själva bolagsskattefrågorna.

Där vet vi också att både för huvudkontorsfunktioner och kunskapsintensiva och växande företag är jakten på spetskompetens minst lika viktig. När företag får rangordna viktiga frågor för lokalisering, både nationellt och var i landet man lägger sig, kommer inkomstskattefrågorna för spetskompetenspersonerna mycket högre, där Sverige vid relativt låga inkomster jämfört med andra länder har 60 procents marginalskatt. Det får ju en jättestor betydelse.

Detta tillsammans med att vi börjar se fallande resultat inte bara i grundskolan utan även vad gäller universitetsutbildning – vi har svårt att fylla ingenjörsutbildningar och så vidare – gör också att behovet i Sverige av att kunna rekrytera spetskompetens utifrån försvåras. Detta ihop med bostadssituationen kan i sig göra att man väljer att expandera någon helt annanstans än i Sverige och kanske bara har någon typ av kärnverksamhet här som man lika gärna kan köra tillsammans med folk som sitter på andra sidan jordklotet.

Jag tycker därför att skatteutskottet och näringsutskottet borde fokusera väldigt mycket på de här andra frågorna som inte bara gäller själva bolagsskatten, och det gäller också relationen med mindre företag, fåmansbolag, skatteregler och så vidare. Det är ju på grund av att man har så höga marginalskatter på inkomst av tjänst som det uppstår så stora spänningar att man måste ha dessa väldigt komplicerade regler för mindre företag, vilket också kan hämma deras expansion.

Skatteutskottets ordförande: Tack för det! Nu går vi in på den tredje frågerundan. Vi har drygt tio minuter till förfogande, så vi kör så långt vi kan under den rundan.

Peter Persson (S): Jag har två frågor som jag riktar till representanterna för företag. Den första är: Vi har en mycket bred internationell debatt om skattefusk. Den i Sverige är ju mild i förhållande till detta. Debatten är inte märklig; det är ju under hägnet av ökade ekonomiska klyftor som det finns en styrka bakom att kräva förändring.

Jag undrar: Tror ni inte att det skulle kunna vara möjligt att ta konkurrensfördelar genom att tydligt redovisa att vårt företag kommer i alla avseende att göra rätt för sig och inte försöka undandra skatt, utan vi ser det som en självklarhet att vara med och betala för den infrastruktur som är en förutsättning för att vi ska kunna existera?

Den andra frågan är: Ser ni någon möjlighet att anlägga etiska aspekter och inte bara strikt ekonomiska när det gäller frågan om stora företags expansion i diktaturländer?

Helena Bouveng (M): Min fråga går till Krister Andersson. Vi kan väl först och främst i alla fall konstatera att hela den här hanteringen har gått i rasande tempo, inte minst vad gäller när kommissionen har valt att gå längre än OECD-BEPS.

Som riksdagsledamot och ansvarig för de här frågorna har jag känt en stor oro för att inte ha tillräckligt mycket beslutsunderlag och konsekvensanalys, vilket även flera andra har varit inne på. Jag trodde på något sätt att Svenskt Näringsliv kanske hade gjort en egen konsekvensanalys eller bidragit till regeringens egen konsekvensanalys, men om jag förstår Krister Andersson rätt så är så inte fallet.

En viktig del, tycker jag, när man går längre än OECD-BEPS handlar om utflyttningsskatterna. Jag tror att Astra Zeneca gav utrymme för att det inte bara är en barriär in till Europa utan också en barriär inom den inre marknaden. Hur tror Krister Andersson att det kommer att påverka dels barriären in till Europa, dels den rörliga friheten inom vår gemensamma marknad?

Skatteutskottets ordförande: Tack så mycket för dessa frågor! Peter Persson ställde en fråga mer generellt till företagsrepresentanter. Den som vill svara får göra det. Vem hugger ordet?

Andreas Nordin, ABB: Om jag uppfattade det rätt var frågan om man kan stärka sin konkurrenskraft genom att publikt stå för att man alltid vill göra rätt för sig. Det tror jag definitivt. Det är därför som det är viktigt för oss att ha en tydlig code of conduct, en uppförandekod helt enkelt, där integrity och regelefterlevnad är en topprioritet.

Den andra frågan känner jag ligger lite utanför min kompetens som skattechef att uttala mig om, så jag nöjer mig med den första.

Joakim Fällman, Scania: Bara som ett komplement: Jag kan bara hålla med om att det är klart att det ligger ett värde i att man är tydlig med sin avsikt att göra rätt för sig. Det är definitivt vår avsikt att göra rätt för oss i alla de länder där vi är verksamma. Problematiken ligger i att det inte alltid är så enkelt att avgöra vad som är rätt. Men absolut, vi har ingen annan avsikt.

Yvonne Bertlin, Astra Zeneca: Jag håller med: Det kan vara en konkurrensfördel, men om vi går tillbaka till CSR och moraldebatten, så måste det avspeglas i lagstiftningen, annars kommer det att bli en konkurrensnackdel för dem som vill göra rätt för sig.

Som jag brukar säga: Om du bygger tunnelbana i New York måste du betala full amerikansk skatt på 40 procent. Man kan ställa sig frågan hur många av er som slutade googla när ni hörde att Google var inblandade i en skatterazzia i Frankrike. Troligtvis fortsätter ni att googla – alltså är ni inte så kundkänsliga. Ni ställer alltså inte det här etiska kravet och slutar.

Man kan alltså inte lita på den moraldebatten, utan det måste in i lagstiftningen.

Krister Andersson, Svenskt Näringsliv: När det gäller ökade ekonomiska klyftor och att göra rätt för sig har vi uppenbart sett en period med budgetunderskott i väldigt många länder och behov av att minska utgifter och öka intäkter.

Det är egentligen den problematiken som har lett andra regeringar att dra slutsatsen att de måste värna sina företag. Det är väldigt tydligt i USA. Den amerikanska kongressen har skrivit till finansministern att det är kongressen som lagstiftar. Alla förslag måste vara till fördel för USA och amerikanska bolag, annars accepterar inte kongressen detta, eftersom man måste se till att man har medel att utjämna klyftor och stå för infrastrukturinvesteringar.

Jag kan notera att Storbritannien har förhållit sig lite annorlunda. Retoriken har varit mycket högre. Agerandet från Finansdepartementet i Storbritannien har varit detsamma som det amerikanska: Man har sett till att reglerna ska vara gynnsamma för Storbritannien och brittiska bolag.

Vi har inte haft den diskussionen: Hur får man en skattebas? Hur behåller man en skattebas? Hur får man in pengar? Jo, någon sa tidigare att det handlar om att ha väldigt många företag som har verksamhet i landet. Det är då vi tar in väldigt mycket skatt.

Tempot har varit rasande, och jag tycker att det är beklagligt att det inte ges tid för reflektion, konsekvensanalys och en riktig diskussion i implementeringen. Detta drivs igenom i allra högsta tempo, och de personer som har suttit med på väldigt många av diskussionerna i Paris har varit tjänstemän. Politiker har till väldigt stor del inte varit involverade.

Jag tycker att det är en mycket stor brist, och det gör att man måste ställa extra höga krav på regeringar att delge information och beslutsunderlag för konsekvensanalyser och att få en diskussion om vad detta betyder för skattebaser och skatteintäkter.

Vi har inte på något sätt deltagit i den konsekvensanalys som uppenbarligen har gjorts inom Regeringskansliet. Vi har dock haft väldigt många diskussioner med våra bolag som är medlemmar i Svenskt Näringsliv om hur

de ska agera på grund av BEPS. Det är ändå så att många får fler fasta driftsställen i andra länder. Värdet av immateriella rättigheter tenderar att skrivas upp i andra länder, och därmed ökar skattebelastningen i de länderna. Risker utlokaliseras. Trots att de finansieras och beslutas i Sverige ska nu risker allokeras ut, transaktion för transaktion. Det innebär att skattebaser flyttas till Brasilien, Indien, Kina och många andra stora länder som nu har varit med om att bestämma de nya reglerna.

Jag kan bara konstatera att svenska bolag ändå verkar vara väldigt måna om att följa regelverk, inte bara i Sverige utan i andra länder, och det är därför de betalar mer än 22 procent i skatt. Jag skulle inte vilja påstå att PWC har varit dåliga skatteplanerare åt dem som inte har lyckats få ned skatten till 22 procent, utan det är så att de betalar skatt där verksamhet bedrivs, och då blir skatten högre än om de hade fifflat med bokföringen eller transaktioner och fått det avskattat i Sverige. Då hade det blivit 22 procent. Så ser inte verkligheten ut, i alla fall inte för de 25 största, och sannolikt inte för små och medelstora företag heller.

Skatteutskottets ordförande: Tack för det! Som det nu ser ut blir det här den sista frågevändan.

Anna Hagwall (SD): Jag uppskattar verkligen näringslivets närvaro och näringslivets värdefulla röst här i debatten. Vi politiker kan implementera massor med lagar, men om inte näringslivet upplever det som legitimt kommer det inte att följas, och då är det med andra ord ganska värdelöst.

Min fråga riktar sig till Joakim Fällman. Lagstiftningen handlar om värdeskapande och beskattning av värdeskapande i olika länder. Då är det väldigt viktigt att man definierar vad man menar med värdeskapande. I värdeskapandet ingår investering, försäljning, tillverkning och forskning. Jag menar att man måste ha en väldigt strikt definition på det här begreppet för att man ska kunna förstå vad man ska gå efter.

Därför är min fråga: Hur går diskussionerna i era företag som har en sådan oerhörd komplexitet både med tillverkning och alla delar av värdeskapandet? Kan ni urskilja de här delarna av värdeskapandet, och kan ni följa lagstiftningen utifrån det?

Joakim Fällman, Scania: Det är en väldigt bra fråga. Det är helt sant: Vi har en komplex verksamhet där mycket av värdeskapandet, precis som jag var inne på i mitt anförande, ligger i de enorma resurser vi faktiskt lägger på forskning och utveckling i den stora verksamhet som vi bedriver i Södertälje. Det finns givetvis en poäng i att vi inte är ett svenskt företag, men besök gärna Södertälje så får ni se hur mycket verksamhet vi bedriver i Sverige!

Självklart finns det också ett värdeskapande i den försäljningsorganisation som vi har runt om i hela världen. Hittills har det varit en balansgång. Det är

frågor som vi brottas med hela tiden: Hur mycket av värdet ska beskattas ute i de länder där vi säljer våra produkter, och hur mycket ska beskattas här hemma i Sverige? Den balansgången har jag ägnat mig åt så länge jag har varit verksam på Scania.

Som jag också var inne på i mitt anförande ser jag det som väldigt svårt att överblicka eller uttala sig om hur situationen kommer att bli framöver. Jag ser det som ganska sannolikt att det kommer att ställas stora anspråk på oss från många länder därute – ingen nämnd, ingen glömd – när många kommer att tycka att deras skattebas är för liten.

Jag återkommer till att för att skattebasen ska öka generellt så måste den minska någon annanstans. Jag ser det som en utmaning, och något klart svar eller någon klar analys har jag inte i dag.

Skatteutskottets ordförande: Då har vi kommit fram till avslutningen, och jag lämnar ordet till näringsutskottets ordförande Jennie Nilsson.

Näringsutskottets ordförande: Tack så mycket för det! Det har varit en väldigt spännande förmiddag, och jag kan börja med att konstatera att skatt ju är grunden för hela vår välfärd. Men det är också en av de viktigare förutsättningarna för företagens konkurrenskraft. Därför är det kanske inte så konstigt att det är en fråga som både berör och intresserar allt från politiker och företagare till en bredare allmänhet.

Jag tror att något som blir tydligt efter en sådan här hearing som vi har haft i dag är att det finns ett stort behov av att skapa system som är tydliga, förutsägbara och konkurrensneutrala och som har legitimitet såväl politiskt som hos allmänheten och företagen. Rättviseaspekten kommer alltid att vara viktig i en sådan här fråga, även om den givetvis är väldigt svår och en del av det som vi i någon mening diskuterat fram och tillbaka i den här debatten: Vad är det som egentligen då är rättvist?

Jag skulle vilja tacka alla som har deltagit här i dag med anföranden, frågor och svar, för att man har bidragit till att höja kunskapsnivån i den här frågan och för att man är med och bidrar till att vi har en dialog kring en fråga som är så här viktig för så pass många människor.

Jag ser fram emot en fortsatt dialog i den här frågan som är en het och aktuell fråga på den politiska dagordningen såväl i Sveriges riksdag som i EU och resten av världen just nu. Tack så mycket till er alla för ert bidrag i dag!

Jag vill också avslutningsvis särskilt tacka skatteutskottets ordförande Per Åsling för hans eminenta sätt att leda denna hearing!

(Applåder)

BILAGA 1

Bildspel från utfrågningen

Hanna Nilssons bilder

Agenda

- OECD:s Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)
- EU:s Anti-Tax Avoidance Package (ATAP)
- Översiktlig jämförelse mellan BEPS och ATAP

Utfrågning
PwC

16 juni 2016
2

OECD:s Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)

BEPS - bakgrund

Projekt

- Bedrivs av OECD på uppdrag av G20 länderna
- En översyn av reglerna för beskattning av framförallt internationella företag

Syfte

- Begränsa skatteplanering som urholkar skattebasen och/eller flyttar vinster till lågskatteländer

Omfattning

- Huvudsakligen inkomstskatt för bolag

BEPS – vad har hänt

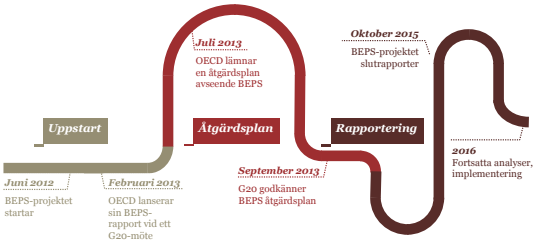

BEPS - tre huvudområden

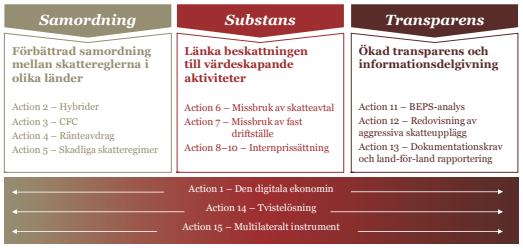

BEPS - implementering och timing

- BEPS slutrapporterna innehåller huvudsakligen rekommendationer
- Krävs ofta ändringar i både nationell rätt och på internationell nivå för att få effekt
- Timing
  - Tidig effekt
    - Internprissättning
    - Dokumentationskrav och land för land-rapportering
    - Enskilda länder avseende enskilda åtgärdspunkter
- Analyser och lagstiftningsarbete kvarstår

EU:s Anti-Tax Avoidance Package (ATAP)

ATAP - bakgrund

Projekt

- EU-initiativ

Syfte

- Koordinerad implementering av BEPS-åtgärder inom EU
- Motverka aggressiv skatteplanering
- Ökad öppenhet inom EU för skatterelaterad information
- Rättvisare konkurrensvillkor på den inre marknaden

Omfattning

- Huvudsakligen inkomstskatt för bolag

ATAP– vad har hänt

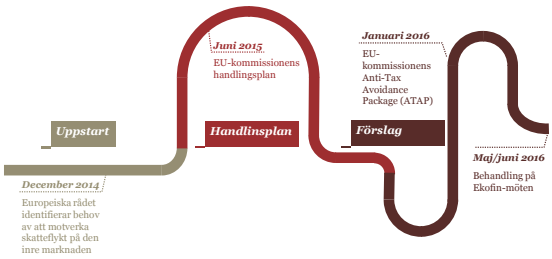

Förslag till Anti-Tax Avoidance Directive (ATAD)

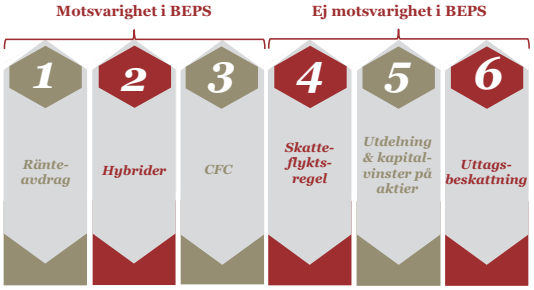

Implementering och timing för ATAD-direktivet

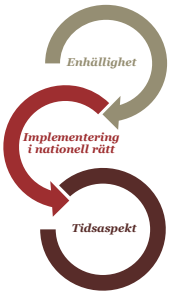

- Enhällighet krävs av de 28 medlemsstaterna
- Implementering i nationell rätt därefter
- Ekofin-möte 17 juni 2016

Översiktlig jämförelse mellan BEPS och ATAP

BEPS jämfört med ATAP

BEPS	ATAP
Vilka OECD på uppdrag av G20	***Vilka*** EU
Syfte Begränsa skatteplanering som urholkar skattebasen och/eller flyttar vinster till lågskatteländer	***Syfte*** Koordinerad implementering av BEPS-åtgärder inom EU, ökad öppenhet inom EU för skatterelaterad information m.m.
När Slutrapporter oktober 2015	***När*** Förslag till direktiv januari 2016
Nästa steg Fortsatt analys och implementering	***Nästa steg*** Behandling vid Ekofin-möte 17 juni 2016

Krister Anderssons bilder

25 av de största bolagen på Stockholmsbörsen

SVENSKT NÄRINGSLIV
SWEDISH ENTERPRISE

Företag	Bolagsskatt 2014	Bolagsskatt 2013
Astra Zeneca	16,2 %	20,3 %
SEB	17,7 %	18,4 %
Swedish Match	19,7 %	18,1 %
Swedbank	20,5 %	21,2 %
SHB	21,2 %	21,6 %
Nordea	22,0 %	24,5 %
TeliaSonera	22,4 %	21,5 %
H&M	22,9 %	23,9 %
Boliden	23,1 %	18,2 %
Atlas Copco	24,3 %	25,7 %
Skanska	24,9 %	29,2 %
Tele2	25,0 %	58,5 %

Källa: Affärsvärlden nr 46, 2015

25 av de största bolagen på Stockholmsbörsen

Företag	Bolagsskatt 2014	Bolagsskatt 2013
Electrolux	25,2 %	25,7 %
SCA	25,5 %	27,6 %
Assa Abloy	26,0 %	25,0 %
Getinge	27,1 %	27,2 %
Sandvik	27,5 %	25,8 %
Alfa Laval	28,0 %	27,1 %
SKF	28,8 %	63,0 %
Securitas	28,8 %	29,8 %
MTG	29,1 %	32,3 %
Ericsson	29,5 %	28,8 %
ABB	30,9 %	27,6 %
Lupe	37,0 %	74,7 %
AB Volvo	56,1 %	19,5%

Källa: Affärsvärlden nr 46, 2015

Vad BEPS-projektet kommer leda till

- Global årlig ökning av företagens skattebörda på $100-240 miljarder – ca 5 % av bolagsskatteintäkterna
- Ökad komplexitet, ökat antal tvister och ökad dubbelbeskattning
- VERKLIG BEPS – dvs, förskjutning av verksamhet till länder där försäljningen sker och till lågskattejurisdiktioner för att efterleva kravet på "real economic activity"
- VERKLIG BEPS kan avsevärt minska skatteintäkterna från såväl företag som arbetsinkomster i små exportberoende länder som Sverige

Karin Pilsäters bilder

TCOs utgångspunkter:

- Fler och bättre jobb
- Tillräckliga skatteintäkter
- Goda villkor för företag och entreprenörskap – i Sverige

Företagens konkurrenskraft

- Kompetensförsörjning existentiellt
- Utbildningssystem
- Omställningssystem
- Skattesystem
- Andra faktorer som påverkar lokalisering

Lokalisering och logik

- Logiken kring var verksamheter lokaliseras är helt och hållet förändrad för många tjänster och produkter.
- Därför måste logiken kring villkoren uppdateras.

Svenska marginalskatter 2016

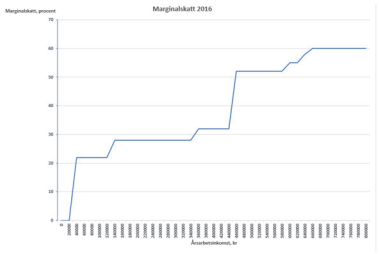

Bolagsskatten har betydelse

Varför?

- Säkra svenska skatteintäkter
- Säkra skatteintäkter generellt
- Likvärdiga konkurrensvillkor
- Skattesystemets kryphål ska inte vara drivande för lokaliseringar

Därför!

- Internationella regelverk i grunden bra
- Stärker svenska företags konkurrenskraft
- Stärker Sverige som lokaliseringsplats

- Risk – missgynna svenska skatteinkomster
- Risk – krångel kan hindra mindre företags möjlighet till internationalisering
- Risk – kostnader för FOU mm kan behöva flyttas till andra länder där inkomster beskattas

Tack!

Karin.pilsater@tco.se

070-3826555
Twitter: @karinpilsater

www.tco.se

Bertil Wimans bild

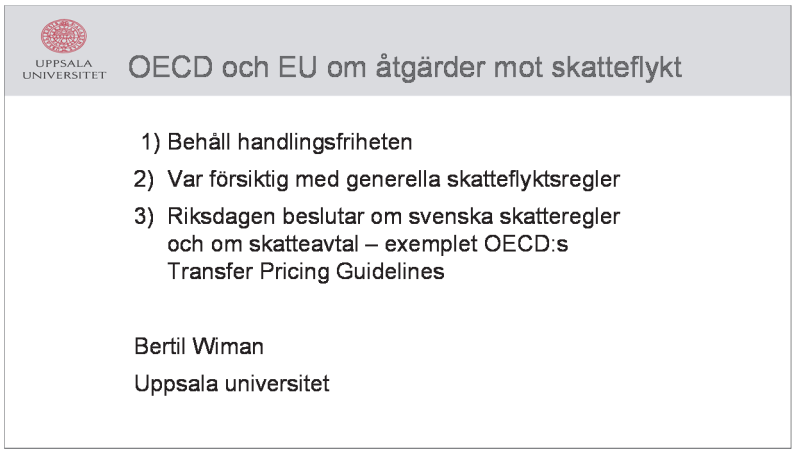

Yvonne Bertlins bilder

AstraZeneca

Konkurrenskraften i Sverige hos multinationella företag
– i ljuset av nya regler inom internationell beskattning

Offentlig utfrågning - skatteutskottet och näringsutskottet

Yvonne Bertlin, CFO - AstraZeneca AB

16 juni 2016

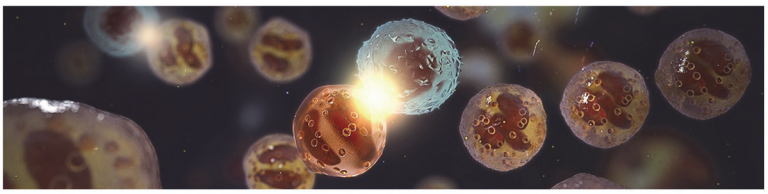

Svensk konkurrenskraft påverkas

- AstraZeneca ser positivt på OECDs och EU-kommissionens övergripande mål att förhindra artificiell skatteplanering och uppnå ett bättre samordnat regelverk - *större fokus på anseende*.
- Viktigt att EU inte går längre än OECD med försämrad konkurrenskraft som följd.
- Stor risk att mindre länder - som Sverige - förlorar. Förskjutning av beskattning *från värdeskapande FoU till stora marknader*.
- Vinstallokeringen för gemensam skattebas måste utredas först - *förstå helheten innan man diskuterar komponenter*.
- Tvingande tvistelösningsmekanismer för att undanröja dubbelbeskattning - *ett måste*.

2

Grundpelarna i ett konkurrenskraftigt skattesystem

- Bred skattebas och låg skattesats
- Pragmatiska och enkla regler
- Trovärdigt och att alla behandlas lika
- Förutsebart och stabilt
- Väl fungerande tvistelösningsmekanismer – (APA, MAP, Arbitration)
- Möjlighet till snabba förhandsbesked

Ett sådant system skulle medföra positiva effekter för såväl tillväxt som välfärd och stärka Sveriges konkurrenskraft.

3

Andreas Nordins bilder

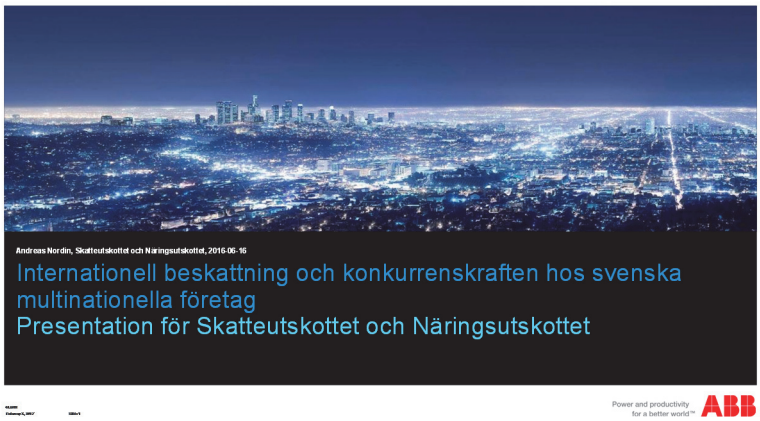

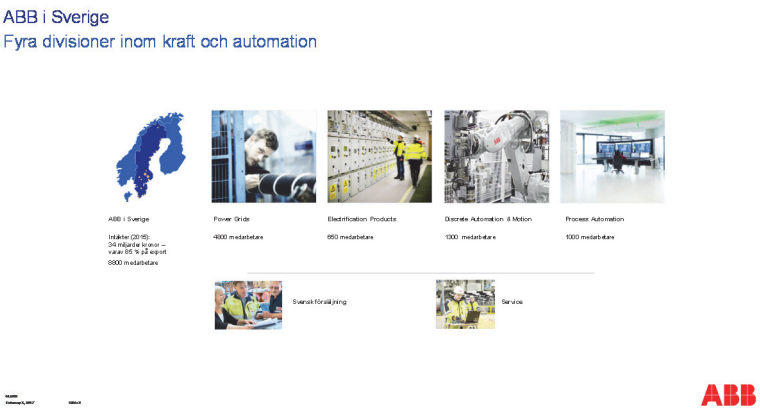

An example of an ABB project

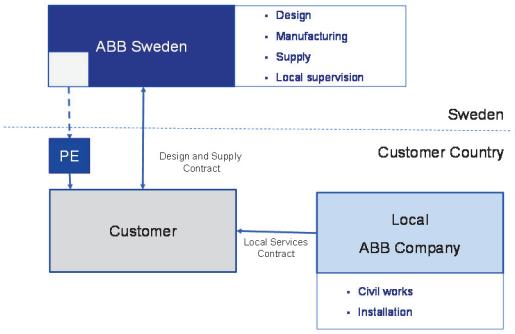

Power and productivity for a better world™

Magdalena Anderssons bilder

Regeringens syn på BEPS och förutsättningar för svenska företag

Offentlig utfrågning i skatteutskottet och näringsutskottet
den 16 juni 2016
Finansminister Magdalena Andersson

Finansdepartementet
REGERINGSKANSLIET

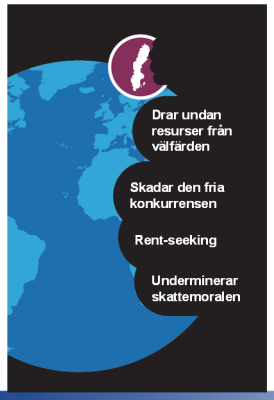

Aggressiv skatteplanering skadar ekonomin på flera sätt

Minskar skatteintäkterna och försvårar finansiering av gemensamma åtaganden som rättsväsendet, utbildning eller infrastruktur

Inte den bästa produkten eller tjänsten som vinner utan aktören med det bästa skatteupplägget

Betydande resurser investeras i skatteplanering som inte adderar värde till ekonomin men minskar det enskilda bolagets/individens skattebetalningar

Bryter samhällskontraktet: Varför ska jag betala om ingen annan gör det?

Internationella problem förutsätter internationella lösningar. Samordning av vissa åtgärder på EU-nivå innebär en jämnare spelplan.

Finansdepartementet
REGERINGSKANSLIET

Base Erosion och Profit Shifting

OECD (2015)

- **Base Erosion och Profit Shifting leder till en minskning av skatteintäkter globalt på 100-250 miljarder $ per år**
- **Detta motsvarar 4-10 procent av de globala bolagsskatteintäkterna**
- **Effektiva skattesatser som multinationella företag betalar är 4-8,5 procentenheter lägre än deras inhemska konkurrenter**

Finansdepartementet REGERINGSKANSLIET

Svenskt företagsklimat gynnas av striktare regler inom EU

- Åtgärderna inom BEPS-projektet kan jämna ut spelplanen mellan multinationella och inhemska företag samt mellan olika länder
- Sverige har tuffare regler mot aggressiv skatteplanering än de flesta andra EU-länder (se figur)

- Bedömningen är att Sverige genom BEPS-projektet blir relativt sett attraktivare för investeringar jämfört med länder som har svaga regler mot internationell skatteplanering

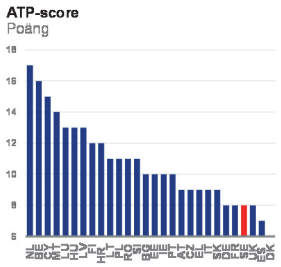

KÄLLA: Taxation Working Paper 61

Finansdepartementet REGERINGSKANSLIET

BEPS-projektet

- **BEPS-projektet innebär bl.a. ändringar i OECD:s regelverk:**
  - OECDs riktlinjer för internprissättning
  - OECDs modell för skatteavtal
- **Ändringar i nationell lagstiftning, vilket främst genomförs på EU-nivå**

Finansdepartementet REGERINGSKANSLIET

EU: Pågående och senast beslutade åtgärder

- **KOM:s initiativ hittills:**
  - Direktivet mot skatteundandraganden (ATAD)
  - Automatiskt Informationsutbyte (DAC 3 och 4)
  - Ändringar i penningtvättdirektivet avseende verkliga ägare
  - Gemensam EU-listning över tredje länder som möjliggör skattemissbruk
  - Öppen land-för-land-rapportering
- **Initiativ från G5:**
  - Tillkännagivande av en ny G5-pilot gällande automatiskt utbyte av upplysningar om verkliga ägare

Finansdepartementet REGERINGSKANSLIET

Direktivet mot skatteundandraganden

- **Syfte; motverka skatteundandraganden i företagssektorn på den inre marknaden**
- **Sex delområden**

BEPS
- ränteavdragsbegränsningsregel
- CFC-regel
- hybridregel

- utflyttningsbeskattningsregel
- regel om överföring av beskattning (switch-over)
- generell antimissbruksregel

Finansdepartementet

REGERINGSKANSLIET

2014/15:RFR1	MILJÖ- OCH JORDBRUKSUTSKOTTET Stöd till lokala åtgärder mot övergödning
2014/15:RFR2	TRAFIKUTSKOTTET Hållbara analyser? Om samhällsekonomiska analyser inom transportsektorn med särskild hänsyn till hållbar utveckling
2014/15:RFR3	TRAFIKUTSKOTTET Trafikutskottets offentliga utfrågning om järnvägens vägval
2014/15:RFR4	FÖRSVARSUTSKOTTET Blev det som vi tänkt oss? En uppföljning av vissa frågor i det försvarspolitiska inriktningsbeslutet 2009
2014/15:RFR5	UTBILDNINGSUTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Huvudrapport
2014/15:RFR6	UTBILDNINGSUTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 3: Enkätundersökning till studieansvariga
2014/15:RFR7	UTBILDNINGSUTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 4: Den fallstudiebaserade undersökningens första fas
2014/15:RFR8	TRAFIKUTSKOTTET Seminarium om samhällsekonomiska analyser
2014/15:RFR9	TRAFIKUTSKOTTET Sjöfartsnäringen och dess konkurrenskraft
2014/15:RFR10	SKATTEUTSKOTTET Skattebefriade bränslen i industriella processer, så kallade råvarubränslen
2014/15:RFR11	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets offentliga utfrågning om idrott och fysisk aktivitet i skolan – ett sätt att stärka inlärning och hälsa
2014/15:RFR12	KONSTITUTIONSUTSKOTTET Konstitutionsutskottets hearing om journalisters och medie-redaktioners säkerhet och arbetsförutsättningar
2014/15:RFR13	SOCIALFÖRSÄKRINGSUTSKOTTET Finsam – en uppföljning av finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser
2014/15:RFR14	SOCIALFÖRSÄKRINGSUTSKOTTET Socialförsäkringsutskottets offentliga utfrågning om Finsam – finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser
2014/15:RFR15	SKATTEUTSKOTTET Skatteutskottets seminarium om internationellt samarbete mot skatteflykt

2014/15:RFR16 NÄRINGSUTSKOTTET OCH UTRIKESUTSKOTTET
Offentlig utfrågning om ett handelsavtal mellan EU och USA (TTIP)

2014/15:RFR17 CIVILUTSKOTTET
Civilutskottets offentliga utfrågning om unga vuxnas möjlighet att finansiera ett eget boende

2015/16:RFR1 KONSTITUTIONSUTSKOTTET
Statsråds medverkan i konstitutionsutskottets granskning

2015/16:RFR2 FINANSUTSKOTTET
Finansutskottets offentliga utfrågning om den aktuella penningpolitiken den 24 september 2015

2015/16:RFR3 FÖRSVARSUTSKOTTET
Om krisen eller kriget kommer –
En uppföljning av informationsinsatser till allmänheten om den enskildes ansvar och beredskap
Huvudrapport och Bilagor

2015/16:RFR4 KULTURUTSKOTTET
Är samverkan modellen?
En uppföljning och utvärdering av kultursamverkansmodellen

2015/16:RFR5 FINANSUTSKOTTET
Öppna utfrågning om den aktuella penningpolitiken den 12 november 2015

2015/16:RFR6 FINANSUTSKOTTET
Utvärdering av Riksbankens penningpolitik 2010–2015

2015/16:RFR7 FINANSUTSKOTTET
Review of the Riksbank's Monetary Policy 2010-2015

2015/16:RFR8 SKATTEUTSKOTTET
Punktskattehöjningar på alkohol- och tobaksprodukter – skatteeffekter och påverkan på den oregistrerade anskaffningen av dessa produkter

2015/16:RFR9 CIVILUTSKOTTET
Miljömärkning av produkter – En översikt över de miljömärkningar av produkter som finns i Sverige och i de övriga nordiska länderna

2015/16:RFR10 KONSTITUTIONSUTSKOTTET OCH JUSTITIEUTSKOTTET
Konstitutionsutskottets och justitieutskottets hearing om radikalisering och rekrytering till våldsbejakande extremism i den digitala miljön

2015/16:RFR11 KULTURUTSKOTTET
Kulturutskottets seminarium om kultursamverkansmodellen

2015/16:RFR12 FINANSUTSKOTTET
Offentlig utfrågning om den aktuella penningpolitiken 23 februari 2016

2015/16:RFR13 SOCIALUTSKOTTET
Cancervården – utmaningar och möjligheter

2015/16:RFR14 TRAFIKUTSKOTTET
Kollektivtrafiklagen – en uppföljning

2015/16:RFR15 CIVILUTSKOTTET
Inventering av forskning inom civilutskottets beredningsområde 2016

2015/16:RFR16	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets offentliga utfrågning inför proposition om forskning och innovation
2015/16RFR17	KULTURUTSKOTTET Offentlig utfrågning om förutsättningar för svensk film
2015/16RFR18	UTBILDNINGSUTSKOTTET Digitaliseringen i skolan – dess påverkan på kvalitet, likvärdighet och resultat i utbildningen
2015/16RFR19	UTBILDNINGSUTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige
2015/16RFR20	FINANSUTSKOTTET Offentlig utfrågning om utvärderingen av penningpolitiken 2010-2015 12 maj 2015
2015/16RFR21	FINANSUTSKOTTET Öppen utfrågning om Finanspolitiska rådets rapport 2016
2015/16RFR22	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets öppna utfrågning om lärarbrist
2015/16RFR23	SOCIALUTSKOTTET Socialutskottets seminarium om cancervården – utmaningar och möjligheter
2015/16RFR24	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets öppna utfrågning om brist på utbildade inom naturvetenskap och teknik
2015/16RFR25	NÄRINGSUTSKOTTET Näringsutskottets offentliga utfrågning om piratkopiering och andra rättighetsintrång på den digitala marknaden
2015/16RFR26	TRAFIKUTSKOTTET Offentlig utfrågning om finansieringsmodeller för transportinfrastruktur
2015/16RFR27	CIVILUTSKOTTET Civilutskottets offentliga utfrågning om familjerätten är i takt med tiden

2016/17:RFR1	TRAFIKUTSKOTTET It-infrastrukturen – i dag och i framtiden
2016/17:RFR2	CIVILUTSKOTTET Uppföljning av den nya fastighetsmäklarlagen
2016/17:RFR3	FINANSUTSKOTTET Offentlig utfrågning om den aktuella penningpolitiken den 27 september 2016
2016/17:RFR4	UTBILDNINGSUTSKOTTET Forskarskolor för lärare och förskollärare – en uppföljning av fyra statliga satsningar
2016/17:RFR5	FINANSUTSKOTTET Öppen utfrågning om den aktuella penningpolitiken den 15 november 2016
2016/17:RFR6	SOCIALFÖRSÄKRINGSUTSKOTTET Socialförsäkringsutskottets offentliga utfrågning om Finsams fortsatta utveckling - nästa steg
2016/17:RFR7	MILJÖ- OCH JORDBRUKSUTSKOTTET Uppföljning av systemet med överlåtbara fiskerättigheter i det pelagiska fisket